

BELGISCHE KAMER VAN
VOLKSVERTEGENWOORDIGERS

CHAMBRE DES REPRÉSENTANTS
DE BELGIQUE

INTEGRAAL VERSLAG
MET
VERTAALD BEKNOPT VERSLAG
VAN DE TOESPRAKEN

COMPTE RENDU INTÉGRAL
AVEC
COMPTE RENDU ANALYTIQUE TRADUIT
DES INTERVENTIONS

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

dinsdag

mardi

27-11-2001

27-11-2001

14:15 uur

14:15 heures

AGALEV-ECOLO	<i>Anders gaan leven / Ecologistes Confédérés pour l'organisation de luttes originales</i>
CD&V	<i>Christen-Democratisch en Vlaams</i>
FN	<i>Front National</i>
PRL FDF MCC	<i>Parti Réformateur libéral – Front démocratique francophone-Mouvement des Citoyens pour le Changement</i>
PS	<i>Parti socialiste</i>
PSC	<i>Parti social-chrétien</i>
SP.A	<i>Socialistische Partij Anders</i>
VLAAMS BLOK	<i>Vlaams Blok</i>
VLD	<i>Vlaamse Liberalen en Democraten</i>
VU&ID	<i>Volksunie&ID21</i>

<i>Afkortingen bij de nummering van de publicaties :</i>		<i>Abréviations dans la numérotation des publications :</i>	
DOC 50 0000/000	<i>Parlementair document van de 50e zittingsperiode + basisnummer en volgnummer</i>	DOC 50 0000/000	<i>Document parlementaire de la 50e législature, suivi du n° de base et du n° consécutif</i>
QRVA	<i>Schriftelijke Vragen en Antwoorden</i>	QRVA	<i>Questions et Réponses écrites</i>
CRIV	<i>Integraal Verslag, met links het definitieve integraal verslag en rechts het vertaald beknopt verslag van de toespraken (op wit papier, bevat ook de bijlagen)</i>	CRIV	<i>Compte Rendu Intégral, avec, à gauche, le compte rendu intégral définitif et, à droite, le compte rendu analytique traduit des interventions (sur papier blanc, avec les annexes)</i>
CRIV	<i>Voorlopige versie van het Integraal Verslag (op groen papier)</i>	CRIV	<i>Version Provisoire du Compte Rendu Intégral (sur papier vert)</i>
CRABV	<i>Beknopt Verslag (op blauw papier)</i>	CRABV	<i>Compte Rendu Analytique (sur papier bleu)</i>
PLEN	<i>Plenum (witte kaft)</i>	PLEN	<i>Séance plénière (couverture blanche)</i>
COM	<i>Commissievergadering (beige kaft)</i>	COM	<i>Réunion de commission (couverture beige)</i>

<i>Officiële publicaties, uitgegeven door de Kamer van volksvertegenwoordigers</i>	<i>Publications officielles éditées par la Chambre des représentants</i>
<i>Bestellingen :</i>	<i>Commandes :</i>
<i>Natieplein 2</i>	<i>Place de la Nation 2</i>
<i>1008 Brussel</i>	<i>1008 Bruxelles</i>
<i>Tel. : 02/ 549 81 60</i>	<i>Tél. : 02/ 549 81 60</i>
<i>Fax : 02/549 82 74</i>	<i>Fax : 02/549 82 74</i>
<i>www.deKamer.be</i>	<i>www.laChambre.be</i>
<i>e-mail : alg.zaken@deKamer.be</i>	<i>e-mail : aff.generales@laChambre.be</i>

INHOUD

Berichten van verhindering	1
INTERPELLATIES	1
Samengevoegde interpellaties van	1
- de heer Karel Van Hoorebeke tot de eerste minister over "het ontslag van de personeelsleden van Sabena en de toestand van de heer Bodson" (nr. 990)	
- de heer Jean-Jacques Viseur tot de eerste minister over "het dossier Sabena" (nr. 1022)	
- de heer Yves Leterme tot de eerste minister over "het zogenaamde hotelakkoord inzake Sabena" (nr. 996)	
- de heer Gerolf Annemans tot de eerste minister over "de precieze inhoud van het zogeheten hotelakkoord inzake Sabena" (nr. 997)	
- de heer Hans Bonte tot de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "de uitvoering van het sociaal begeleidingsplan Sabena" (nr. 1018)	
- de heer Jean Depreter tot de eerste minister over "Sabena" (nr. 1019)	
- de heer Vincent Decroly tot de eerste minister, de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid en tot de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "het drama van Sabena en de vroegere en toekomstige verantwoordelijkheid die de regering, als meerderheidsaandeelhouder, draagt ten aanzien van de werknemers die het slachtoffer zijn van haar rampzalige bedrijfsvoering" (nr. 1020)	
<i>Regeling van de werkzaamheden</i>	2
<i>Sprekers: Yves Leterme</i> , voorzitter van de CD&V-fractie, Gerolf Annemans , voorzitter van de VLAAMS BLOK-fractie, Frieda Brepoels , voorzitter van de VU&ID-fractie, Hugo Coveliers , voorzitter van de VLD-fractie, Jean-Jacques Viseur , Paul Tant , Karel Van Hoorebeke , Rik Daems , minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, Jef Tavernier , Vincent Decroly , Jean Depreter , Hans Bonte , Lode Vanoost , André Smets , Johan Vande Lanotte , vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie, Geert Bourgeois , Alfons Borginon , Tony Van Parys	
<i>Bespreking van de gehandhaafde interpellaties</i>	16
<i>Sprekers: Hans Bonte</i> , Jean Depreter , Vincent Decroly , Yves Leterme , voorzitter van de CD&V-fractie, Marie-Thérèse Coenen , André Smets , Lode Vanoost , Karel Van Hoorebeke , Rik Daems , minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties	

SOMMAIRE

Excusés	1
INTERPELLATIONS	1
Interpellations jointes de	1
- M. Karel Van Hoorebeke au premier ministre sur "le licenciement des membres du personnel de la Sabena et la situation de M. Bodson" (n° 990)	
- M. Jean-Jacques Viseur au premier ministre sur "le dossier Sabena" (n° 1022)	
- M. Yves Leterme au premier ministre sur "l'accord intervenu le 17 juillet 2001 en ce qui concerne la Sabena" (n° 996)	
- M. Gerolf Annemans au premier ministre sur "le contenu exact de l'accord intervenu le 17 juillet 2001 en ce qui concerne la Sabena" (n° 997)	
- M. Hans Bonte au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "l'exécution du plan d'accompagnement social à la Sabena" (n° 1018)	
- M. Jean Depreter au premier ministre sur "la Sabena" (n° 1019)	
- M. Vincent Decroly au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "le drame de la Sabena et les responsabilités passées et futures du gouvernement, actionnaire majoritaire, vis-à-vis des travailleurs victimes de sa gestion catastrophique" (n° 1020)	
<i>Ordre des travaux</i>	2
<i>Orateurs: Yves Leterme</i> , président du groupe CD&V, Gerolf Annemans , président du groupe VLAAMS BLOK, Frieda Brepoels , présidente du groupe VU&ID, Hugo Coveliers , président du groupe VLD, Jean-Jacques Viseur , Paul Tant , Karel Van Hoorebeke , Rik Daems , ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, Jef Tavernier , Vincent Decroly , Jean Depreter , Hans Bonte , Lode Vanoost , André Smets , Johan Vande Lanotte , vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale, Geert Bourgeois , Alfons Borginon , Tony Van Parys	
<i>Discussion des interpellations maintenues</i>	16
<i>Orateurs: Hans Bonte</i> , Jean Depreter , Vincent Decroly , Yves Leterme , président du groupe CD&V, Marie-Thérèse Coenen , André Smets , Lode Vanoost , Karel Van Hoorebeke , Rik Daems , ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques	

Moties	40	Motions	40
BIJLAGE	43	ANNEXE	43
INTERNE BESLUITEN	43	DECISIONS INTERNES	43
COMMISSIES	43	COMMISSIONS	43
SAMENSTELLING	43	COMPOSITION	43
INTERPELLATIEVERZOEKEN	43	DEMANDES D'INTERPELLATION	43
INGEKOMEN	43	DEMANDES	43
VOORSTELLEN	44	PROPOSITIONS	44
TOELATING TOT DRUKKEN	44	AUTORISATION D'IMPRESSION	44
MEDEDELINGEN	45	COMMUNICATIONS	45
SENAAT	45	SENAT	45
AANGENOMEN WETSONTWERPEN	45	PROJETS DE LOI ADOPTES	45
EVOCATIE	45	EVOCATION	45
REGERING	45	GOUVERNEMENT	45
INGEDIENDE WETSONTWERPEN	46	DEPOT DE PROJETS DE LOI	46
UITGAVEN GEDAAN BUITEN DE BEGROTING	46	DEPENSES FAITES EN MARGE DU BUDGET	46
ALGEMENE UITGAVENBEGROTING 2001	46	BUDGET GENERAL DES DEPENSES 2001	46
ARBITRAGEHOF	47	COUR D'ARBITRAGE	47
ARRESTEN	47	ARRETS	47
PREJUDICIËLE VRAAG	48	QUESTION PREJUDICIELLE	48
REKENHOF	48	COUR DES COMPTES	48
BESLISSING VAN DE MINISTERRAAD	48	DELIBERATION DU CONSEIL DES MINISTRES	48
BOEK VAN OPMERKINGEN	49	CAHIER D'OBSERVATIONS	49
AMORTISATIEKAS	49	CAISSE D'AMORTISSEMENT	49
JAARVERSLAGEN	49	RAPPORTS ANNUELS	49
INFORMATIE- EN ADVIESCENTRUM INZAKE	49	CENTRE D'INFORMATION ET D'AVIS SUR LES	49
SCHADELIJKE SEKTARISCHE ORGANISATIES	49	ORGANISATIONS SECTAIRES NUISIBLES	49
COMMISSIE VOOR HET BANK- EN FINANCIËWEZEN	49	COMMISSION BANCAIRE ET FINANCIERE	49

PLENUMVERGADERING

van

DINSDAG 27 NOVEMBER 2001

14:15 uur

SÉANCE PLÉNIÈRE

du

MARDI 27 NOVEMBRE 2001

14:15 heures

De vergadering wordt geopend om 14.31 uur door de heer Herman De Croo, voorzitter.
La séance est ouverte à 14.31 heures par M. Herman De Croo, président.

Tegenwoordig bij de opening van de vergadering zijn de ministers van de federale regering:
Ministres du gouvernement fédéral présents lors de l'ouverture de la séance:
Rik Daems, Johan Vande Lanotte.

De **voorzitter**: De vergadering is geopend.
La séance est ouverte.

Een reeks mededelingen en besluiten moeten ter kennis gebracht worden van de Kamer. Zij zullen in bijlage bij het integraal verslag van deze vergadering opgenomen worden.
Une série de communications et de décisions doivent être portées à la connaissance de la Chambre. Elles seront reprises en annexe du compte rendu intégral de cette séance.

**Berichten van verhindering
Excusés**

François Bellot, Raymond Langendries, wegens ziekte / pour raison de santé;
Pierre Chevalier, buitenslands / à l'étranger.

Interpellaties**Interpellations****01** **Samengevoegde interpellaties van**

- de heer Karel Van Hoorebeke tot de eerste minister over "het ontslag van de personeelsleden van Sabena en de toestand van de heer Bodson" (nr. 990)
- de heer Jean-Jacques Viseur tot de eerste minister over "het dossier Sabena" (nr. 1022)
- de heer Yves Leterme tot de eerste minister over "het zogenaamde hotelakkoord inzake Sabena" (nr. 996)
- de heer Gerolf Annemans tot de eerste minister over "de precieze inhoud van het zogeheten hotelakkoord inzake Sabena" (nr. 997)
- de heer Hans Bonte tot de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "de uitvoering van het sociaal begeleidingsplan Sabena" (nr. 1018)
- de heer Jean Depreter tot de eerste minister over "Sabena" (nr. 1019)
- de heer Vincent Decroly tot de eerste minister, de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid en tot de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "het drama van Sabena en de vroegere en toekomstige verantwoordelijkheid die de regering, als meerderheidsaandeelhoudster, draagt ten aanzien van de werknemers die het slachtoffer zijn van haar rampzalige bedrijfsvoering" (nr. 1020)

01 **Interpellations jointes de**

- M. Karel Van Hoorebeke au premier ministre sur "le licenciement des membres du personnel de la Sabena et la situation de M. Bodson" (n° 990)

- M. Jean-Jacques Viseur au premier ministre sur "le dossier Sabena" (n° 1022)
- M. Yves Leterme au premier ministre sur "l'accord intervenu le 17 juillet 2001 en ce qui concerne la Sabena" (n° 996)
- M. Gerolf Annemans au premier ministre sur "le contenu exact de l'accord intervenu le 17 juillet 2001 en ce qui concerne la Sabena" (n° 997)
- M. Hans Bonte au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "l'exécution du plan d'accompagnement social à la Sabena" (n° 1018)
- M. Jean Depreter au premier ministre sur "la Sabena" (n° 1019)
- M. Vincent Decroly au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "le drame de la Sabena et les responsabilités passées et futures du gouvernement, actionnaire majoritaire, vis-à-vis des travailleurs victimes de sa gestion catastrophique" (n° 1020)

(Het antwoord zal worden verstrekt door de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie en door de minister van Telecommunicatie, Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand.)

(La réponse sera fournie par le vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Économie sociale et par le ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes.)

Regeling van de werkzaamheden **Ordre des travaux**

01.01 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de vice-eerste minister, mijnheer de minister, collega's, het faillissement van Sabena is alsnog het voornaamste wapenfeit van tweeënhalf jaar paarsgroene legislatuur.

01.01 Yves Leterme (CD&V): Jusqu'à présent, la faillite de la Sabena constitue l'exploit majeur de deux ans et demi de gouvernement arc-en-ciel.

01.02 De voorzitter: Mijnheer Leterme, wat doet u nu juist?

01.03 Yves Leterme (CD&V): Ik heb het nu over de regeling van de werkzaamheden.

01.04 De voorzitter: Ik dacht dat u toch aan uw interpellatie begon. Verontschuldig mij.

01.05 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, geen paniek. Ook geen paniek bij de vice-eerste minister: deze uiteenzetting behelst de regeling van de werkzaamheden. Ik kom direct tot mijn punt.

01.05 Yves Leterme (CD&V): Il s'agit d'une catastrophe socio-économique et humaine. Certes, la présidence de l'UE est importante, mais elle ne peut constituer un empêchement, dans le chef du gouvernement, pour venir se justifier devant le Parlement. Les demandes d'interpellation introduites la semaine dernière étaient adressées au premier ministre. Nous savons parfaitement que le premier ministre peut se faire remplacer en application de l'article 90, paragraphe 10, du Règlement. En Conférence des présidents il avait toutefois été convenu que nous pourrions interroger le premier ministre en personne. Quand ce Parlement

Het gaat om een sociaal-economische ramp waarvan de ernst weinig mensen ontgaat, tenzij misschien sommigen die hier niet aanwezig zijn. Het is niet omdat een eerste minister niet kan vliegen, dat hij geen verantwoording moet kunnen afleggen over zijn beleid of over individuele beleidsdaden. Onze fractie en ikzelf hebben heel wat begrip voor het voorzitterschap van de Europese Unie en de lasten die daarmee samenhangen, maar dat heeft in het verleden geen enkele eerste minister van dit land verhinderd om de instellingen normaal te laten werken en meer in het bijzonder verantwoording af te leggen aan het parlement over het beleid. Meer dan een week geleden hebben wij, met andere collega's die zich daarbij aansloten, interpellatieverzoeken ingediend conform het Reglement. Wij hebben die duidelijk en uitdrukkelijk gericht tot de eerste minister. Nu weet ik wel dat artikel 90, punt 10 bepaalt dat de eerste minister andere collega's uit de regering ermee kan gelasten te antwoorden. Evenwel werd in de Conferentie van voorzitters – ik roep de heer Ansoms uit

onze fractie tot getuige – onder uw voorzitterschap duidelijk afgesproken dat deze interpellaties in aanwezigheid van de eerste minister correct zouden kunnen doorgaan vandaag, dinsdagnamiddag. Voor alle duidelijkheid: dinsdagnamiddag, dat is op een weekday en niet in het weekend. De eerste minister zegt in het weekend in het buitenland te zitten en in de week de binnenlandse activiteiten te verzorgen die hij moet verzorgen. Daarbij vermeldt hij niet het parlement, wel het Kernkabinet, de Ministerraad, enzovoort. In ieder geval, dinsdagnamiddag valt op een weekday. Wat ons betreft mocht het zelfs dinsdagvoormiddag zijn, indien er anders een probleem was.

Mijnheer de voorzitter, onze vraag aan u en aan de regering is wanneer wij nog onze normale parlementaire controle op het regeringsbeleid in het algemeen en, vooral, op het optreden van de eerste minister of het gebrek daaraan, kunnen uitoefenen. Niet alleen wij, maar ook de bevolking heeft daar recht op. Wanneer kunnen wij de eerste minister nog normaal interpelleren, mijnheer de voorzitter?

Wij willen in dit dossier heel uitdrukkelijk de eerste minister interpelleren, omdat hij de hoofdverantwoordelijke is of zou moeten zijn van dit beleid. Hij is ook de hoofdverantwoordelijke in de aanpak door deze regering van het Sabena-dossier. In het weekend heeft een medewerker van de eerste minister daar nog een element aan toegevoegd dat ons noopt tot het ondervragen van de eerste minister zelf, en wel dat er in de regering ministers van eerste, tweede en derde klasse zijn. Blijkbaar zouden er ook in de samenleving burgers van eerste, tweede en derde klasse zijn; dat is wat minder opgemerkt. Blijkbaar was er absolute zekerheid dat de eerste minister een minister van eerste klasse is. Wat de ministers Vande Lanotte en Daems betreft hebben wij daar zelf wel enig idee over, maar op dit moment hebben wij niet de zekerheid of het gaat over ministers van eerste of tweede klasse.

Mijnheer de voorzitter, ik stel u in alle ernst de vraag wanneer wij de eerste minister deze week nog kunnen interpelleren over het hotelakkoord? Hij kan zijn verantwoordelijkheid niet ontvluchten. Het buitenland is bijzonder groot voor een klein land. Er zijn veel plaatsen waar hij heen kan met verwijzing naar het Europees voorzitterschap. Hij kan echter zijn verantwoordelijkheid niet blijven ontvluchten.

Anders wordt door het telkens vooruitschuiven van een antwoord op de duistere kantjes van het hotelakkoord stilaan ons vermoeden bevestigd dat wij met een doofpotoperatie te maken hebben. Wat zijn immers de feiten? Enerzijds, is er de weigering van de eerste minister om hier verantwoording af te leggen en anderzijds, is er de oprichting van een onderzoekscommissie. Wij zullen niet laten gebeuren dat de formele beslissing over de oprichting van een onderzoekscommissie in de Kamer de eerste minister binnen enkele dagen als alibi kan dienen om geen verantwoording meer af te leggen over zijn inbreng en verantwoordelijkheid terzake. Het zou trouwens een slechte start van de onderzoekscommissie zijn als de eerste minister op een slinkse manier zou weigeren transparantie te bieden aangaande zijn eigen rol. Bovendien blijven wij bij nazicht van de stukken bij het standpunt dat niet alle stukken betreffende de Astoria-gesprekken in het parlement werden ingediend. Ik weet dat er een gerechtelijk akkoord werd ingesteld en dat misschien stukken in beslag zijn genomen, maar wij doen een laatste oproep aan de regering om alle

peut-il encore exercer son droit de contrôle? Après les déclarations faites par un collaborateur du premier ministre, nous ne savons d'ailleurs plus si les ministres Daems et Vande Lanotte appartiennent à la première, à la deuxième ou à la troisième catégorie.

J'aimerais savoir quand il me sera permis d'interpeller personnellement le premier ministre cette semaine encore au sujet du fameux accord conclu dans une chambre d'hôtel. S'il persiste à éluder des questions légitimes, cela ne peut que nous conforter dans l'idée que cet accord passé à l'Astoria avec M. Conti, le dirigeant de la Swissair, comportait des aspects douteux. Au demeurant, je suis convaincu que jusqu'à présent, le gouvernement n'a pas encore remis à la commission d'enquête sur la Sabena tous les documents pertinents relatifs à cet accord.

stukken inzake het hotelakkoord in te dienen, ook de faxen en de beslissingen van het kernkabinet terzake.

Wij moeten een crisis van de instellingen vermijden. Er is op dit moment nauwelijks een regering, ministers vallen elkaar aan, medewerkers van ministers vallen andere ministers aan en worden door de eerste minister gedekt. Het parlement moet zijn taak naar behoren kunnen vervullen. Dit dreigt niet meer het geval te zullen zijn. Mijnheer de voorzitter, bij het uitblijven van uw antwoord dat bevestigt dat wij de eerste minister deze week over het hotelakkoord kunnen ondervragen, zullen wij alle middelen aanwenden om het parlement zijn rol te laten spelen die het kreeg toebedeeld.

01.06 De voorzitter: Ik wil een aantal zaken verduidelijken. In de Conferentie van voorzitters van woensdag 21 november 2001 werd gevraagd – de heer Ansoms kan dat bevestigen – om de interpellaties over Sabena niet op donderdag 29 november 2001 te agenderen. Een regeringsvertegenwoordiger, minister Verwilghen, heeft inlichtingen ingewonnen over een mogelijke datum. In het verslag van de vergadering kunt u nalezen dat werd besloten om dinsdagnamiddag 27 november 2001 een aparte vergadering aan de interpellaties te wijden.

Vanmorgen kreeg ik een dringende brief van de eerste minister, gedateerd 27 november 2001, die mij per drager werd overhandigd toen ik terugkeerde van mijn cursus. Ik citeer:

"Geachte voorzitter,

Gezien de evolutie van een aantal dossiers in het kader van het Belgische voorzitterschap van de Europese Unie ben ik genoodzaakt om mij vandaag naar Ankara, Turkije, te begeven waardoor ik in de onmogelijkheid ben om in de namiddag deel te nemen aan het debat betreffende Sabena. De ministers Daems en Vande Lanotte zullen mij vervangen in de plenaire vergadering om op de verschillende interpellaties te antwoorden volgens artikel 90, 10 van het Reglement. Gelieve mij te willen excuseren bij de leden van de Kamer van volksvertegenwoordigers.

U een goede ontvangst wensend, verblijf ik met oprechte hoogachting".

Ik heb onmiddellijk contact met de ministers Vande Lanotte en Daems opgenomen die bevestigden hier om 2.30 uur te zullen zijn. Vandaar de kleine agendawijziging. De heer Leterme heeft de brief van de eerste minister aanstonds, op zijn vraag, ontvangen. Dat is de huidige stand van zaken.

Ik voeg er meteen aan toe dat vice-eerste minister Daems mij er daarnet heeft op gewezen dat hij bij sommige interpellaties betrokken is, bij andere niet. Ik meen dat hij dit zelf zal uitleggen.

Collega's, dit is de situatie waarvoor wij staan. Meer kan ik u op dit ogenblik niet zeggen.

Tot slot vraag ik de leden die het woord hebben gevraagd de spreektijd te respecteren.

01.06 Le président : La semaine dernière, la Conférence des présidents a tenté de fixer une date appropriée pour les interpellations relatives au dossier Sabena. Le procès-verbal de la conférence fait apparaître que ces interpellations pouvaient être développées mardi, aujourd'hui donc. Mais j'ai reçu, ce matin, une lettre du premier ministre me disant que, dans le cadre de la Présidence belge de l'UE, il devait s'envoler d'urgence pour Ankara et que les ministres Daems et Vande Lanotte le remplaceraient.

01.07 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik betreur dat er voor de eerste minister en al dan niet voor zijn medewerkers, niet alleen ministers van 1ste, 2de en zelfs 3de klasse zijn, maar dat er bovendien ook een parlement van 1ste en 2de klasse bestaat, namelijk een parlement waarvoor de eerste minister zich wel verwaardigt aanwezig te zijn en een parlement waarvoor hij zich niet verwaardigt te komen opdagen en als het ware met de voeten speelt van de leden die ervan deel uitmaken.

Nu pas vernam ik dat de eerste minister zich laat vervangen om de interpellaties te beantwoorden. Op dat vlak heb ik blijkbaar niet veel privileges in dit parlement. Ik meen nochtans niet doof of gek te zijn geweest toen ik hoorde dat de eerste minister eigenlijk reeds vorige donderdag voor onze assemblee moest verschijnen.

Vroeger, toen de heer Patrick Dewael oppositie voerde, was er meer respect voor de oppositie en zorgde de toenmalige christen-democratische voorzitter ervoor dat wij nu en dan, de donderdag voor de stemmingen, een stevig en druk bijgewoond interpellatiedebat konden voeren.

Dit veranderde evenwel, al weet ik niet om welke reden. Ik beweer niet, mijnheer de voorzitter, dat u hiervoor verantwoordelijk bent - wellicht is het de eerste minister - maar in die zin wordt de oppositie veel minder gerespecteerd dan voorheen. Vermoedelijk zullen paars-groene redenen van opencommunicatiepolitiek aan de basis hiervan liggen.

Toevallig was ik afwezig tijdens de Conferentie van voorzitters. Hoe dan ook, ik stel vast dat, hoewel na lang aandringen uiteindelijk interpellaties konden worden ontwikkeld in plenaire vergadering, net voor de stemmingen, dit zonder meer wordt afgeblazen en vervangen door een debatje op dinsdagnamiddag, hetgeen volgens mij al tweede keuze of 2de klasse is, of misschien wel 3de klasse. Het verheugde mij nochtans vandaag de eerste minister te kunnen interpellieren; dat maakte mij erg trots. Ik bleef meespelen in het spel.

Toen ik evenwel toekwam vernam ik dat de eerste minister afwezig omwille van een al dan niet reeds lang geplande reis. Daarvan wist ik niets. Ik meen dat indien de voorstander van de toetreding van Turkije tot de Europese Unie plots naar Turkije moet, dit niet plots uit de lucht komt gevallen. Het gaat om een voorbereide reis en dat wordt hier nu aangehaald om niet te moeten antwoorden.

Welnu, mijnheer de voorzitter, ik neem aan dat wij hieruit onze politieke conclusies mogen trekken. Het is bovendien jammer dat een journalist van VTM de eerste minister kan overhalen tot een gesprek over Sabena en dat een journalist van De Morgen voldoende informatie krijgt van de eerste minister over hetzelfde onderwerp, maar dat wij er maar niet in slagen, na twee weken aandringen, meer te zien dan ministers van 2de of eventueel 3de klasse, mijnheer Daems.

Mijnheer Daems, tot welke categorie rekent de heer Slangen u, volgens u? Tot een minister van 2de of van 3de klasse? Volgens mij behoort u voor hem tot de 3de klasse. Meent u werkelijk dat volgens de heer Slangen alleen minister Verwilghen tot de 3de klasse behoort? Ik vrees dat hij ook u in de 3de klasse opneemt, mijnheer Daems.

01.07 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Il n'y a pas seulement des ministres de première, deuxième et troisième classe, mais aussi des parlements de première et seconde classe. Jeudi dernier, le premier ministre s'est déjà dérobé pour un débat inhabituel. Les interpellations qui s'inscrivaient dans le cadre de ce débat ont été reportées à aujourd'hui mais l'affaire tombe à nouveau à l'eau : le premier ministre devait soi-disant se rendre d'urgence en Turquie. Le premier ministre prend pourtant la parole devant la presse à propos du dossier de la Sabena mais nous devons, une fois de plus, nous contenter de ministres de second rang. Je prédisais déjà le 3 mai dernier que, sous peu, le premier ministre tomberait sans gloire. Il s'en rend manifestement compte aussi, puisque le voilà absent.

Kortom, niet alleen worden wij beschouwd als een parlement van 2de klasse, maar bovendien worden wij aanhoord door ministers van 2de of zelfs 3de klasse. Dat betreurt ik, mijnheer de voorzitter.

Ik heb toen, naast de NMBS, de staatshervorming, het kijk- en luistergeld en de UMTS-veilingen, ook Sabena genoemd in de reeks van problemen die Verhofstadt naar een crash zouden leiden. Ik heb mijn interpellatie toen beëindigd met de bewering dat Guy Verhofstadt langzaam aan het neerstorten was.

Ik ben nu zelf verbaasd over die woorden, want ik eindigde mijn interpellatie met de vaststelling dat Verhofstadt het ene dossier na het andere aan het verprutsen was of liet verprutsen door zijn – toen nog geen tweede- en derdeklasse – ministers. Ik citeer mijn laatste woorden: “Mijnheer Verhofstadt, u bent de vertegenwoordiger van een regering die eigenlijk niet veel zaaks en niet veel soeps is. Duikboten die niet duiken, vliegtuigen die niet vliegen – horresco referens –: mijnheer Verhofstadt, u bent de Panamarenko van de Belgische politiek. Panamarenko is een briljante kunstenaar, maar ik waarschuw u, Guy Verhofstadt, als ik spreek is alleen uw rug te zien” – hij draaide zich om want het werd wat vervelend –, “maar in de politiek leidt dat soort zaken tot een dag waarop u eerloos en roemloos zult neerstorten en daar wacht ik op”. Ik meen dat zijn afwezigheid vandaag, voor de tweede keer in twee weken, in het Sabena-debat, waarvan hij het dossier al in augustus naar zich toe heeft getrokken, onderstreept dat ik toen reeds gelijk had. Hij is aan het neerstorten en deze keer weet hij het zelf ook.

01.08 Frieda Brepoels (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, wij moeten vaststellen dat de regering deze zeer belangrijke interpellaties voor zich uit wil schuiven. Wij hebben vorige week in de Conferentie van voorzitters heel veel begrip getoond voor de drukte die met het Europees voorzitterschap gepaard gaat, maar het volgende moet mij toch van het hart. Wij proberen elke week rekening te houden met de afwezigheden van de ministers en dus ook van de eerste minister. Zowel vorige week donderdag als vandaag stond de eerste minister niet als afwezig aangetekend. Deze dag was de enige dag van deze week waarop de eerste minister aanwezig zou kunnen zijn.

Ik vind het heel sterk dat het huidige voorstel van de eerste minister overeenkomt met hetgeen wij vorige week in de Conferentie hebben voorgesteld. De meerderheidspartijen en de regering wensten daar toen niet op in te gaan. Als de eerste minister onmogelijk aanwezig kon zijn, wilden wij met minister Vande Lanotte genoegen nemen. Hij was immers aanwezig bij het sluiten van het hotelakkoord. Minister Daems moest als bevoegd minister aanwezig zijn. U hebt toen, samen met de vertegenwoordiger van de regering en de meerderheidspartijen – onder andere SP-fractievoorzitter Dirk Van der Maelen – gezegd dat dit niet kon, want de eerste minister zou hierover zelf een uiteenzetting moeten geven. Collega Ansoms zal dat beamen, want die was daar ook aanwezig. U hebt verklaard dat een toelichting door enkele aanwezigen niet voldoende was. Iedereen moet daartoe de kans krijgen en iedereen moet hierover worden ondervraagd.

Ik stel vast dat de eerste minister vandaag de oplossing van de oppositie naar voren schuift. Het zou echter geen goede zaak zijn als

01.08 Frieda Brepoels (VU&ID): Il est manifeste que le gouvernement tente sans cesse de postposer les interpellations concernant la Sabena. Le premier ministre est absent aujourd'hui. Selon son emploi du temps, il devait pourtant être disponible jeudi passé et aujourd'hui.

Il est tout de même étrange que le président de la Chambre, appuyé par la majorité, accepte aujourd'hui l'absence de M. Verhofstadt alors que, pas plus tard que la semaine dernière, il avait demandé que le premier ministre réponde en personne aux interpellations relatives à la Sabena. Comment expliquez-vous ce revirement?

wij vandaag met deze regeling zouden akkoord gaan. Deze namiddag zullen wij in de commissie voor de Infrastructuur het voorstel tot oprichting van een onderzoekscommissie bij hoogdringendheid bespreken. Als die commissie is opgestart, kunnen wij de eerste minister niet meer ondervragen over bepaalde delen die daarin zeker aan bod zullen komen. Ik vraag u heel uitdrukkelijk dat wij nog deze week in de plenaire vergadering met de eerste minister over deze problematiek kunnen spreken. Collega Van Hoorebeke heeft hierover een interpellatieverzoek ingediend.

01.09 Hugo Coveliers (VLD): Mijnheer de voorzitter, ik beperk mij tot de discussie over de agenda. De eerste minister had zeer duidelijk in zijn agenda ingeschreven dat hij vandaag hier aanwezig zou zijn. Ik denk dat er daarover geen betwisting kan zijn en dat niemand dat in twijfel kan trekken.

Gisterenavond bij een bezoek aan de Britse premier Blair drong de dringende noodzaak zich op van een contactname met de Turkse regering in het kader van het voorzitterschap van België van de Europese Unie. Dat is de reden van de afwezigheid van de eerste minister.

(Onderbreking door de heer André Smets)

Mijnheer Smets, het verbaast me niet dat, als het daarover gaat, u niet meer kan volgen. Bovendien verbaast het mij dat men aanvankelijk tegen de heer Slangen klacht indient en dat hij nu als autoriteit wordt opgevoerd. Dat zijn twee maten en twee gewichten.

De eerste minister kan hier niet aanwezig zijn wegens zijn hoedanigheid van voorzitter van de Europese Unie. Men had het hier over een bepaald balspel. Welnu, terzake bestaan er regels en reglementen. Er zijn bovendien een eerste, een tweede en een derde afdeling; er zijn zelfs provinciale afdelingen en er zijn ook nog het Katholiek Sportverbond en ook de Champions League. Welnu, ons Reglement bevat ook regels en het zegt zeer duidelijk in artikel 90, punt 10: "Wanneer een verzoek tot interpellatie tot de eerste minister is gericht, kan deze een regeringslid dat terzake bevoegd is, gelasten daarop te antwoorden. De voorzitter van de Kamer wordt van de beslissing van de eerste minister in kennis gesteld".

Mijnheer de voorzitter, de eerste minister heeft u in kennis gesteld. Hij heeft vice-eerste minister Vande Lanotte en minister Daems afgevaardigd om op deze vragen te antwoorden. Ik zie bijgevolg geen enkele reden waarom deze beide excellenties niet zouden kunnen antwoorden op de ongetwijfeld zeer pertinente vragen van de oppositie.

01.10 Jean-Jacques Viseur (PSC): Monsieur le président, la Conférence des présidents a considéré, mercredi dernier, que le sujet méritait que la réponse aux interpellations soit donnée par le premier ministre.

Dire aujourd'hui, en invoquant le règlement, que n'importe quel membre du gouvernement peut répondre à la place du premier ministre, c'est clairement désavouer la décision qui a été prise en conférence des présidents. Sinon les interpellations auraient pu être développées, jeudi dernier, s'inscrivant ainsi dans l'actualité.

01.09 Hugo Coveliers (VLD): Le premier ministre devait être présent aujourd'hui. Mais, lors de la rencontre organisée hier soir avec le premier ministre britannique, M. Blair, il est apparu qu'il s'avérait nécessaire de prendre contact le plus rapidement possible avec le gouvernement turc.

Au football, il faut respecter les règles. L'article 90, 10°, du Règlement autorise le premier ministre à se faire remplacer. Le premier ministre a procédé de la sorte, conformément à la procédure en vigueur. Je ne vois pas pourquoi les ministres présents, MM. Daems et Vande Lanotte, ne pourraient pas répondre.

01.10 Jean-Jacques Viseur (PSC): Vorige woensdag werd op de Conferentie van voorzitters beslist dat vragen over een dergelijk onderwerp door de eerste minister hoorden te worden beantwoord.

Wie vandaag aanvoert dat om het even welke bevoegde minister kan

Que peut nous apporter M. Daems dans le cadre de ce dossier? Ce dernier s'est exprimé largement dans les médias, ce week-end. Il a dit qu'il n'avait pas d'argent pour les problèmes sociaux.

antwoorden, desavoueert de beslissing van de Conferentie van voorzitters.

De heer Daems heeft zich hierover al lang en breed uitgelaten, het voorbije weekend nog. Hij kan ons niets nieuws meer komen vertellen.

01.11 Le président: C'est là que se situe le fond du problème!

01.12 Jean-Jacques Viseur (PSC): Monsieur le président, je ne veux pas entrer dans les considérations flamandes quant à savoir dans quelle division on joue.

La vraie question est de savoir si le droit de contrôle du parlement, qui, il y a moins de huit jours, a été jugé suffisamment important pour que l'on demande au premier ministre de répondre personnellement, est aujourd'hui considéré de façon telle que l'on permette à d'autres membres du gouvernement de répondre.

Cette pratique n'est pas admissible au regard de l'exercice de notre contrôle.

L'agenda du premier ministre est une chose, les obligations qu'il a à l'égard du parlement, notamment pour une problématique comme celle qui nous occupe, impliquent que ce soit ce dernier qui réponde aux interpellations conformément à ce qui avait été décidé, la semaine dernière.

01.12 Jean-Jacques Viseur (PSC): De vraag is of het controlerecht van het Parlement niet beter verdient dan een antwoord van een willekeurig regeringslid. De verantwoordelijkheid van de premier impliceert dat hij ons persoonlijk te woord staat, ongeacht zijn agenda. Als dat niet kan, hadden deze interpellaties evengoed vorige week al gehouden kunnen worden.

01.13 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, er was afgesproken dat de eerste minister vandaag aanwezig zou zijn. Hij heeft mij effectief getelefoneerd rond kwart voor twaalf om te zeggen dat hij klaar stond om naar Turkije te vertrekken. Ik heb aan de premier gezegd dat ik straks zou oordelen over wat ik te beoordelen heb.

01.13 Yves Leterme (CD&V): Le premier ministre m'a informé aujourd'hui à onze heures quarante cinq du fait qu'il était sur le point de partir pour Ankara. J'en ai pris acte.

Mijnheer de voorzitter, onze fractie zal vandaag niet interpellieren. We wensen dat de interpellatie wordt beantwoord door de eerste minister en ik vraag namens mijn fractie zeer duidelijk de toezegging dat deze interpellatie deze week kan worden gehouden en in elk geval vóór de oprichting van de onderzoekscommissie. Ik vind dat u garant moet staan voor de afspraak die vorige week op de Conferentie van voorzitters en zeker voor een engagement dat wij onze normale parlementaire controle kunnen uitoefenen op de beleidsdaden van de eerste minister.

Le CD&V veut interpellier le premier ministre personnellement. Si ce n'est pas possible aujourd'hui, nous voulons pouvoir l'interpellier plus tard dans la semaine. Je n'interpellerai donc pas aujourd'hui.

01.14 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik sluit mij daarbij aan. Ik zal ook niet interpellieren.

01.14 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Je me rallie à ce point de vue: je n'interpellerai pas non plus aujourd'hui.

01.15 De voorzitter: Collega's, het is evident – en ik geloof de premier – dat zijn vertrek naar Ankara niet was gepland op het ogenblik dat wij deze interpellaties, met het akkoord van de regering, hebben vastgelegd. Ik kan dat getuigen, want gisterenochtend wist de premier niet dat hij vandaag naar Ankara zou vertrekken.

01.15 Le président : Il est clair que le départ du premier ministre pour la Turquie n'était pas prévu. Cela ressort également d'un contact téléphonique d'hier matin.

Ik kan alleen maar zeggen dat de eerste minister mij gisterenochtend in een telefoongesprek heeft meegedeeld dat hij vandaag om 14.15 uur aanwezig zou zijn. Ik wens dat hier officieel te verklaren.

Ik was ook verrast. Ik ben niet meer opgebeld geworden. Na middernacht staat mijn telefoontoestel af en ik heb dus pas deze ochtend vernomen dat de premier niet beschikbaar was.

Collega's, onze agenda werd vorige donderdag vastgesteld. Wil men een agendawijziging doorvoeren – ik moet helaas ook de procedure volgen – dan moet dat verzoek door 50 leden worden gesteund. Wordt dat aantal niet bereikt, dan vinden de interpellaties plaats. Zij die niet wensen te interpellieren, hebben het recht hun interpellatie niet te ontwikkelen. Ik kan hen niet verplichten dat wel te doen. Mijnheer Leterme, ik zal informeren wanneer deze week de premier aanwezig kan zijn. Op dit ogenblik weet ik dat nog niet.

01.16 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de stand is 1-1. In de eerste weken van mijn fractieleiderschap hebt u me gevloerd. Een paar maanden later was het mijn beurt u te vloeren. We hebben dat onder vier ogen uitgepraat. Ik dacht dat de stand 1-1 was.

Mijnheer de voorzitter, als u beroep doet op het Reglement waarschuw ik u namens de hele CD&V-fractie dat u het einde nog niet gezien hebt!

01.17 De voorzitter: Mijnheer Leterme, de interpellaties zijn geagendeerd. Ik kan de agenda niet verdagen.

01.18 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Mijnheer de voorzitter, ik ga niet akkoord met de werkwijze die u voorstelt.

01.19 De voorzitter: Het kan niet anders.

01.20 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Een verstandig voorzitter van dit parlement, accepteert niet – de heer Blair zou dat begrijpen omdat hij eerste minister is van een land dat de parlementaire democratie hoog in het vaandel draagt – dat de eerste minister de Kamervoorzitter meedeelt dat hij niet aanwezig kan zijn. U zou een eerste minister zo moeten opleiden dat hij Blair gewoonweg antwoordt dat hij niet onder die interpellaties uit kan omdat u als kamervoorzitter zoiets nooit zou accepteren. Daar moet u voor zorgen. U moet dit parlement doen respecteren. Als u deze interpellaties laat houden, sluit ik me aan bij de heer Leterme dat er in de toekomst dikwijls 50 leden in het parlement aanwezig zullen zijn.

01.21 De voorzitter: Mijnheer Annemans, op het ogenblik dat ik op de hoogte werd gesteld dat de eerste minister niet aanwezig zou zijn heb ik hem schriftelijk om uitleg gevraagd. Voor middernacht was ik niet op de hoogte van zijn afwezigheid deze namiddag. Laat dat duidelijk zijn. Een aantal interpellanten wenst niet te interpellieren; andere leden wel.

01.22 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik doe een beroep op uw redelijkheid. We worden geconfronteerd met de woordbreuk

L'ordre du jour a été fixé jeudi dernier. Une modification de l'ordre du jour doit être demandée par 50 membres. Je maintiens donc les interpellations; ceux qui ne souhaitent pas interpellier ne le font pas.

01.16 Yves Leterme (CD&V): Le président et moi avons fait match nul en ce qui concerne l'application du Règlement. Si le président se réfère au Règlement maintenant, il doit s'attendre à une confrontation interminable!

01.18 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Je n'approuve pas la méthode préconisée par le président.

01.20 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): A mon sens, M. De Croo devrait apprendre au premier ministre à devenir un bon démocrate parlementaire. Je me joins à la demande de M. Leterme. Si le président n'y réserve pas une suite favorable, les cinquante membres nécessaires pour faire passer tel ou tel texte seront souvent présents.

01.21 Le président: Plusieurs membres ont déposé une demande d'interpellation. M. Leterme et vous n'êtes donc pas les seuls.

01.22 Paul Tant (CD&V): Nous sommes confrontés à un premier

van de eerste minister. Tot tweemaal toe heeft hij met dit parlement en met u een afspraak gemaakt. Hij komt zijn afspraken niet na. Op dit ogenblik teruggrijpen naar het Reglement kan niet door de beugel. Dat zou een precedent zijn. U kunt zich zo iets niet permitteren.

Mijnheer de voorzitter, ik wil herinneren aan de inhoud van deze interpellaties. De interpellaties handelen over een probleem dat het land écht beroert en over de sociale ellende van duizenden mensen. Over een dergelijk belangrijk onderwerp zou niet kunnen gedebatteerd worden met degene die de hoofdverantwoordelijke is en die, volgens sommige bronnen, de uitverkoop van Sabena zou hebben georganiseerd? Dit debat moet zo snel mogelijk met de eerste minister worden gevoerd. U moet ervoor zorgen dat dit mogelijk wordt. U moet antwoorden op de vraag van mijn fractieleider die u zeer hoffelijk heeft gevraagd op welke manier u ervoor zult zorgen dat de eerste minister nog deze week op de interpellaties antwoordt. Dat is de vraag die voorligt.

01.23 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik wil geen twijfel laten bestaan. Ik zal niet interpellieren als ik niet de eerste minister kan interpellieren. Mijn interpellatie die reeds 14 dagen geleden werd ingediend was gericht tot de eerste minister. Er werd duidelijk afgesproken dat we deze namiddag de eerste minister zouden kunnen interpellieren. Ik wil aanvaarden dat hij agendaproblemen heeft gekregen. Ik wens me hierover niet uit te spreken.

Mijnheer de voorzitter, u kan niet anders dan ingaan op de vraag van de oppositie om de eerste minister deze week nog te kunnen interpellieren. Dit is een regeringsdossier. Het is geen dossier van minister Daems of minister Vande Lanotte. Dit is een regeringsdossier waar het hele land en het consumentenvertrouwen bij betrokken zijn. Ik wil de eerste minister daarover interpellieren en voor zijn verantwoordelijkheid plaatsen. Ik wil mijn interpellatie niet richten tot minister Daems, noch tot minister Vande Lanotte.

01.24 Minister Rik Daems: Mijnheer de voorzitter, de eerste minister had inderdaad toegezegd hier vandaag aanwezig te zijn. Dringende redenen hebben hem daarvan weerhouden. Die redenen hebben te maken met het Europees veiligheidsbeleid, waarin het Europees voorzitterschap een dringende en belangrijke rol moet spelen. Het klopt dus niet dat de eerste minister afwezig is omwille van een of ander manoeuvre.

Het is eveneens onwaar dat de eerste minister in de Kamer geen antwoorden zou willen geven over het Sabena-dossier. Hij heeft in het parlement persoonlijk al veel antwoorden gegeven. De eerste minister was al op verschillende ogenblikken in de Kamer aanwezig, onder meer vlak na het faillissement van Sabena. Hij heeft toen persoonlijk, ook in mijn aanwezigheid, antwoorden gegeven.

Ten derde, in de vorige Conferentie van voorzitters werd geopperd dat de antwoorden op de interpellaties ook gegeven zouden kunnen worden door minister Vande Lanotte en ikzelf. Om die reden heeft de eerste minister ons beiden verzocht te antwoorden.

Ten vierde, als de interpellanten hun interpellaties nu niet houden en opnieuw indienen, kan er natuurlijk een nieuwe agenda worden

ministre qui renie doublement sa parole. Il est donc inadmissible que la seule réaction du président consiste à faire référence au Règlement.

Le dossier en cause est particulièrement grave dans la mesure où la faillite de la Sabena est très lourde de conséquences sur le plan social. Le premier ministre ne peut se soustraire à ses responsabilités. Il doit répondre personnellement aux interpellations.

01.23 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Je ne développerai pas mon interpellation si je ne peux interpellier le premier ministre lui-même. Je veux bien admettre qu'il ait un problème d'emploi du temps mais étant donné qu'il s'agit en l'espèce d'un dossier gouvernemental, j'exige qu'un nouveau rendez-vous soit pris avec le premier ministre afin que nous puissions traiter le dossier Sabena.

01.24 Rik Daems, ministre: Le premier ministre avait, en effet, accepté d'être présent ici mais, pour des raisons indépendantes de sa volonté, il n'a pu être parmi nous cet après-midi. Par ailleurs, il a déjà répondu à de nombreuses questions sur la Sabena et il est prêt à répondre en détail à d'autres.

La Conférence des présidents a marqué son accord pour que les ministres Vande Lanotte et Daems répondent.

Si les interpellateurs ne veulent pas interpellier, nous nous trouvons face à un élément nouveau et peut-être à un nouvel ordre du jour.

opgesteld. De regering is nu echter aanwezig om te antwoorden.

01.25 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, volgens mij mag de zaak niet worden gedramatiseerd. Wel moeten we terugkeren naar de essentie van de afspraak. Vorige week was afgesproken dat de eerste minister zou antwoorden op de interpellaties. Vandaag is hij niet hier. Als verscheidene interpellanten op zijn aanwezigheid aandringen, lijkt het mij verstandig die interpellaties vandaag niet te laten plaatsvinden. Wij zullen dan moeten nagaan op welk moment de eerste minister zelf kan antwoorden.

01.25 Jef Tavernier (AGALEV-ECOLO): Il ne faut pas dramatiser la situation mais un accord est un accord. Il était convenu que le premier ministre répondrait aux interpellations aujourd'hui. Comme il n'est pas là et que plusieurs intervenants exigent sa présence, je pense que les interpellations ne peuvent être maintenues et qu'elles devront être développées à un moment où le premier ministre pourra être présent pour y répondre.

01.26 Vincent Decroly (indépendant): Monsieur le président, chacun est d'accord aujourd'hui pour dire que l'actionnaire majoritaire – à savoir les représentants du gouvernement – était aux abonnés absents à des moments cruciaux pour l'avenir de la Sabena.

01.26 Vincent Decroly (indépendant): Vandaag stelt iedereen vast dat de meerderheidsaandeelhouders, met name de vertegenwoordigers van de overheid, op de beslissende momenten schitterden door hun afwezigheid.

Monsieur Tavernier, il est facile de dire, aujourd'hui, qu'il ne faut pas dramatiser. Pour ma part, après avoir rencontré les personnes concernées, je peux vous dire que la situation est tout à fait catastrophique et même dramatique.

De situatie is echter dramatisch voor de Sabena-werknemers en hun gezinnen. Die personen verkeren in onzekerheid.

La situation est tout aussi dramatique si notre assemblée, qui est en quelque sorte la représentation de l'Etat et qui, par conséquent, joue un rôle dans cette logique de contrôle de l'avenir de la Sabena, se trouve aussi, comme le premier ministre, aux abonnés absents alors que des milliers de travailleurs et leurs familles ne savent toujours pas exactement dans quelle situation ils se retrouveront dans quelques jours.

Ik doe dan ook een oproep om terzake een echt debat te voeren, zelfs in afwezigheid van de eerste minister, die daarover eventueel later nog kan worden geïnterpelleerd. Onze assemblee moet haar rol spelen en mag het op haar beurt niet laten afweten!

Ceux que j'ai pu rencontrer, qu'ils fassent partie du personnel navigant ou du personnel au sol, qu'il s'agisse d'hôtesse de l'air ou de personnes qui travaillent au cargo, me disaient encore, il y a quelques heures, qu'ils ne disposaient pas tous des éléments d'information de base qui leur permettraient de savoir comment ils feront face, demain, à leurs obligations de vie quotidienne et si leurs dossiers de reconversion et de chômage seront remplis.

Je me prononce donc, pour ma part, en faveur du maintien des interpellations, quitte à réinterpeller le premier ministre demain.

Si les libéraux, qui exaltent les vertus du libre marché, de la libre concurrence et de la gestion par le privé, ne sont pas capables dans leur gestion gouvernementale et politique d'être à la bonne place au bon moment, il faudra qu'ils apprennent à s'appliquer à eux-mêmes, demain, les règles du privé dont ils font continuellement les louanges.

01.27 Le président: Si je vous comprends bien, monsieur Decroly, vous maintenez votre interpellation.

Que décidez-vous, monsieur Depreter? Maintenez-vous votre interpellation?

01.28 Jean Depreter (PS): Monsieur le président, si, en accord avec le ministre, vous décidez de maintenir l'ordre du jour, je respecte votre décision.

01.28 Jean Depreter (PS): Als de voorzitter en de minister na overleg beslissen de agenda te handhaven, dan zal ik mij daaraan houden.

01.29 Le président: Nous tentons actuellement de joindre le premier ministre.

01.30 Hans Bonte (SP.A): Mijnheer de voorzitter, mijn interpellatieverzoek was gericht tot minister Daems. Ik kan mijn interpellatie dus perfect houden.

01.31 Jean-Jacques Viseur (PSC): Monsieur le président, je retire mon interpellation. En effet, qui va pouvoir nous donner une information, sinon le premier ministre?

01.31 Jean-Jacques Viseur (PSC): Ik wens mijn interpellatie in het bijzijn van de eerste minister te houden.

01.32 De voorzitter: Ik probeer het geheel samen te vatten. Ik stel vast dat de heer Van Hoorebeke zijn interpellatie intrekt als de eerste minister afwezig is.

01.33 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik trek mijn interpellatie niet in.

Wij moeten uw nuances toch altijd weer wat rechte trekken, want die zouden tot verkeerde interpretaties kunnen leiden. Op dat vlak bent u erg gevaarlijk.

01.34 De voorzitter: Mijnheer Van Hoorebeke, u behoudt dus u interpellatie, maar u wenst ze vandaag niet te houden. Klopt dat?

01.35 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, dat heb ik evenmin gezegd. Ik wens dat er een ogenblik wordt afgesproken met de eerste minister. Ik ben bereid om vanavond of zelfs vannacht te debatteren over Sabena.

01.35 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Je suis disposé à développer mon interpellation plus tard dans la journée, si le premier ministre est présent à ce moment-là.

01.36 De voorzitter: Drie collega's, de heren Decroly, Depreter en Bonte, wensen hun interpellaties dus te houden voor de aanwezige regeringsleden. Dat zal dus de agenda van vandaag worden. De overige interpellanten kunnen hun interpellaties opnieuw indienen. Ondertussen probeer ik de eerste minister te contacteren.

01.37 Lode Vanoost (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, ik wil het volgende rechtzetten. De oppositie moet uiteraard haar rol spelen, net zoals de meerderheid. In dit dossier draagt deze meerderheid overigens niet alleen de verantwoordelijkheid.

01.37 Lode Vanoost (AGALEV-ECOLO): L'opposition doit faire son travail.

Het getuigt echter niet van fair play wanneer de woorden van onze fractievoorzitter worden verdraaid als zouden wij het Sabena-dossier niet belangrijk vinden. Heren oppositieleden, onze fractievoorzitter is u tegemoet gekomen in uw eisen. Daarmee heeft hij een gebaar gesteld. Uw reactie daarop vind ik ongepast.

Mais il ne faut pas déformer les propos d'un président de groupe pour nous accuser de ne pas avoir défendu la Sabena.

01.38 De voorzitter: Collega's, aan de agenda staan een aantal interpellaties. Drie van de interpellanten wensen dat de interpellaties

01.38 Le président : Certaines interpellations peuvent néanmoins

worden gehouden met de leden van de regering die nu aanwezig zijn. Anderen willen alleen interpelleren als de eerste minister beschikbaar is. Ik wens mij neutraal op te stellen. Ik zal de nodige telefonische contacten leggen om na te gaan wanneer de eerste minister aanwezig kan zijn.

01.39 André Smets (PSC): Monsieur le président, ce que nous vivons depuis 15 jours est incroyable! On banalise le problème de la Sabena. Il y a 15 jours, on s'attendait à un débat en séance plénière avec le premier ministre; il a été annulé. Ensuite, le gouvernement a décidé de reporter le débat sur le plan social en commission; là, nous avons d'abord dû attendre les ministres avant d'apprendre que Mme Onkelinx se faisait excuser. Quant à M. Daems, il était présent mais déplorait ne pas connaître tous les éléments de ce plan social. Aujourd'hui, alors que l'on vient pour entendre le premier ministre, il n'est pas là! Or, la faillite de la Sabena est le plus grand drame social que la Belgique ait connu.

Ce qui se produit est inadmissible. On banalise l'événement. On considère qu'il n'y a pas de problème ... Pendant ce temps-là les millionnaires de La Poste couverts par M. Daems continuent à bien vivre. Ils se contentent de s'excuser et tout va très bien, madame la marquise! J'en ai assez de ce système!

C'est extraordinaire! Dans toutes les entreprises publiques les drames sociaux se succèdent. Et depuis trois semaines, il nous est impossible de rencontrer le premier ministre. Vous trouvez cela normal, monsieur le président?

01.40 Le président: La Belgique assume la présidence européenne pour l'instant!

01.41 André Smets (PSC): Monsieur le président, il semble plus facile de faire de la politique étrangère que de s'occuper des vrais problèmes, c'est-à-dire des problèmes vécus par les gens dans leur pays, des drames sociaux. Déjà maintenant, on nous signale que se présentent dans les CPAS des membres du personnel de la Sabena! Je trouve tout ce qui se passe scandaleux!

01.42 Minister Johan Vande Lanotte: Mijnheer de voorzitter, mij werd gevraagd te antwoorden op de interpellaties over het hotelakkoord van de heren Leterme en Annemans. Ik blijf daar uiteraard toe bereid, maar ik stel vast dat ze dat geen van beide vandaag wensen te interpelleren. Dus als men dat op een latere datum wil doen, zal ik ook komen antwoorden, maar vandaag gaan die twee interpellaties blijkbaar niet door, dus ik hou me ter beschikking van het parlement.

01.43 De voorzitter: Dat moet u ook doen.

01.44 Minister Rik Daems: Mijnheer de voorzitter, zoals collega Vande Lanotte zegt, was hij gevraagd om een aantal aspecten te

être développées.

01.39 André Smets (PSC): Al twee weken lang wordt de problematiek van Sabena gebanaliseerd. De eerste minister is stelselmatig afwezig en de overige ministers laten zich verontschuldigen. Ik ben dat spelletje beu!

Ondertussen vinden de miljonairs die aan de leiding staan van De Post er niets beter op dan te vragen hen te verontschuldigen...

Wij beleven sociale drama's, maar het blijkt onmogelijk de eerste minister te ontmoeten.

01.40 De voorzitter: België neemt op dit ogenblik het Europees voorzitterschap waar.

01.41 André Smets (PSC): Het is makkelijker om zich met buitenlands beleid bezig te houden dan met de sociale problemen... Sommige personeelsleden van Sabena hebben zich reeds aangemeld bij het OCMW!

01.42 Johan Vande Lanotte, ministre: Il m'a été demandé d'expliquer l'accord dit de l'Astoria en réponse aux interpellations de MM. Leterme et Annemans. Si ces interpellations ne devaient pas être développées aujourd'hui, je tiens néanmoins à signaler que je reste à la disposition des membres pour éventuellement répondre à leurs questions ultérieurement.

01.43 Le président: C'est votre devoir.

01.44 Rik Daems, ministre: Personnellement, je devais vous

behandelen. Ikzelf ben hier aanwezig om een aantal andere belangrijke aspecten te behandelen, namelijk de invulling van het sociaal plan en de werkgelegenheidscellen die opgestart kunnen worden. Om te antwoorden op de vraag van de heer Decroly en anderen, denk ik dat het belangrijk is dat de collega's van het halfroond die informatie vandaag krijgen en via het halfroond ook de mensen van Sabena zelf.

01.45 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): Ik ben wel zeer ontroerd dat de heer Vande Lanotte zo goed is geweest om naar hier te komen, maar of we over zijn rol in het hotelakkoord nog vragen moeten stellen, al of niet in een onderzoekscommissie, daarover zullen we oordelen nadat we eindelijk eens de eerste minister daarover hebben kunnen ondervragen. Ik zou willen voorstellen om een schorsing te houden van 10 minuten om de verwarring die hier toch een beetje heerst op te lossen. Dat moet u in staat stellen om de eerste minister te bereiken. Zo kunnen wij misschien een beetje zuivere lucht in deze assemblee krijgen, want die is er momenteel niet.

01.46 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik wil nog even aanvullen wat minister Daems heeft gezegd. Hij heeft gelijk, de eerste minister is hier een paar keer geweest de laatste maand, onder meer op 7 november, de dag van het faillissement. Hij heeft toen het cynische lef gehad om in de commissie in de Europazaal, op het ogenblik dat de mensen vernamen dat ze hun job verloren, een communicatietruc uit te halen - ik kan er geen andere woorden voor gebruiken - en te zeggen dat er een document was met 15 handtekeningen voor de oprichting van een maatschappij die de dag nadien vliegtuigen in de lucht zou sturen, DAT-plus. Hij is hier dus inderdaad geweest, maar er is een moment dat men ook over dit soort trucs verantwoording moet afleggen. Dat moment nadert. U mag die boodschap gerust overmaken aan de eerste minister. Verder sluit ik me aan bij het verzoek van collega Annemans. Ik vind inderdaad dat u 10 tot 20 minuten mag nemen om de eerste minister te contacteren en te vragen dat hij deze week antwoordt op onze interpellaties. Indien dit niet gebeurt en ondertussen de onderzoekscommissie wordt opgericht, is het bewijs geleverd dat men hier inderdaad met een doofpotactie heeft te maken.

01.47 De voorzitter: Ik vind het geen probleem om een schorsing van 10 minuten toe te kennen, maar ik wil de situatie eerst duidelijk stellen. Ik heb drie collega's, de heren Decroly, Depreter en Bonte, die bereid zijn, conform de agenda, hun interpellaties te houden. Ik heb vier collega's, de heren Annemans, Leterme, Viseur en Van Hoorebeke die hun interpellaties pas wensen te houden als de eerste minister kan antwoorden. Ik zoek contact met de eerste minister, dat is tot nu toe niet gelukt. Ik zou na een schorsing van 10 minuten beginnen met de drie interpellaties. Misschien kan ik ondertussen of in de loop van de vergadering een andere vergadering regelen. Ik kan ook niet toveren, anders zou dit al lang opgelost zijn.

Ik herhaal, na een schorsing tot 15.30 uur beginnen wij met de interpellaties van de heren Bonte, Depreter en Decroly en mevrouw Coenen. Intussen probeer ik de eerste minister te bereiken.

informer du contenu du plan social et du lancement des cellules emploi. A mon estime, il est important que le Parlement et les Sabeniens prennent connaissance aujourd'hui des informations à ce sujet.

01.45 Gerolf Annemans (VLAAMS BLOK): La disponibilité affichée par le ministre Vande Lanotte pour répondre m'émeut. Après avoir interrogé le premier ministre, nous pourrions déterminer si, lors de la commission d'enquête, nous devons encore l'interroger sur l'accord dit de l'Astoria. Je propose une courte suspension pour faire le point sur l'ordre du jour de cet après-midi.

01.46 Yves Leterme (CD&V): Le 7 novembre 2001, le premier ministre a assisté à la réunion de commission. Le jour même de la faillite de la Sabena, il a annoncé avec une bonne dose de cynisme qu'il disposait d'un document comportant 15 signatures et permettant ainsi la création d'une nouvelle compagnie aérienne, DAT+ dont les activités pourraient démarrer dès le lendemain. Le premier ministre doit rendre des comptes à ce sujet! Je me joins à la demande de M. Annemans visant à interpeller le premier ministre en personne et à suspendre la séance quelques instants maintenant.

01.47 Le président: Je ne vois pas d'inconvénient à suspendre quelques instants. Trois membres souhaitent développer maintenant leur interpellation, quatre autres souhaitant développer la leur en présence du premier ministre. Après la courte interruption, nous commencerons par les trois interpellations, que le premier ministre ait précisé ou non quand les quatre interpellations restantes pourront être développées.

*De vergadering is geschorst.
La séance est suspendue.*

*De vergadering wordt geschorst om 15.20 uur.
La séance est suspendue à 15.20 heures.*

*De vergadering wordt hervat om 15.39 uur.
La séance est reprise à 15.39 heures.*

01.48 De voorzitter: De vergadering is hervat.
La séance est reprise.

Dames en heren, minister Daems vraagt het woord voor een mededeling.

01.49 Minister Rik Daems: Mijnheer de voorzitter, collega's, ik heb contact opgenomen met de diensten van de eerste minister. De eerste minister is persoonlijk niet bereikbaar. Er is echter geen sprake van dat hij niet persoonlijk zou wensen te antwoorden. Ik stel voor dat ik morgen tijdens de Conferentie van Voorzitters de nodige informatie ter beschikking zal stellen om ons meteen te organiseren. Zo kan de eerste minister zo snel mogelijk persoonlijk de Kamer te woord staan aangaande de vragen die de parlementsleden willen stellen. Het kan onmogelijk dat hier de indruk wordt gewekt dat de eerste minister of de regering in welke mate dan ook iets te verbergen hebben.

01.49 Rik Daems, ministre: Pour l'instant, le premier ministre n'est pas disponible. Il n'est absolument pas réticent à répondre lui-même. Lors de la Conférence des présidents de demain, je disposerai des informations nécessaires pour conclure un accord. Il ne faut en aucun cas donner à penser que le gouvernement a quelque chose à cacher.

01.50 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de indruk die hier wordt gewekt, wordt gewekt door de regering. Dat moet duidelijk zijn na de woorden van de minister. Wij gaan akkoord als de interpellaties nog deze week beantwoord kunnen worden. Wij vinden het bovendien logisch dat de interpellaties met betrekking tot de heer Slangen, die morgen op de Conferentie van voorzitters worden geagendeerd, tegelijk worden gehouden. Profitons du moment. Als de eerste minister hier eens is, kunnen we de interpellaties best tegelijk houden. Wij gaan er ook vanuit dat de onderzoekscommissie niet voor vrijdag wordt opgericht zodat wij een volledige open horizon hebben om de eerste minister de vragen te stellen die wij willen stellen.

01.50 Yves Leterme (CD&V): Nous sommes disposés à développer nos interpellations, à condition d'obtenir une réponse cette semaine. Les interpellations concernant M. Slangen pourraient être réservées. Nous considérons que la commission d'enquête ne sera dès lors pas mise sur pied avant vendredi, de sorte que l'avenir reste dégage.

01.51 Le président: A chaque jour suffit sa peine!

01.52 Geert Bourgeois (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik moet u toch tegenspreken. Ik ga akkoord met de heer Leterme. Er moet nog een varkentje gewassen worden of is het een addertje? Aangezien de eerste minister bijna niet meer in het land is, kunnen we de interpellaties best tegelijk houden. Ik weet dat deze zaak maar een akkefietje is voor hem, maar er zijn een aantal parlementsleden die daar toch belang aan hechten.

01.52 Geert Bourgeois (VU&ID): Je rejoins le point de vue de M. Leterme et je propose donc que les interpellations concernant M. Slangen soient réservées jusqu'à ce que le premier ministre soit disponible pour répondre aux interpellations sur la Sabena.

Mijnheer Daems, u moet hier morgen ook uitsluitsel over kunnen geven.

01.53 De voorzitter: Morgen om 11.30 uur zullen wij vastleggen hoe alles georganiseerd zal worden.

01.53 Le président : La Conférence des présidents établira l'ordre du jour demain.

01.54 Paul Tant (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de eerste minister moet hier vrijdag aanwezig zijn.

01.54 Paul Tant (CD&V): Nous devons, dès à présent, informer le premier ministre qu'il devra absolument être disponible vendredi prochain.

01.55 Alfons Borginon (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, ik vind de procedure die hier deze namiddag gevolgd wordt, toch wel bijzonder merkwaardig. Een aantal mensen zullen nu hun interpellatie houden, hoewel diegene die moet antwoorden niet eens naar de interpellaties komt luisteren. De verslaggevende diensten leveren wel bijzonder goed werk, maar toch lijkt dit me een onuitgegeven procedure in de parlementaire geschiedenis. De afspraak op de Conferentie van voorzitters vorige week was klaar en duidelijk dat wij deze zaak hebben uitgesteld naar vandaag met de enige bedoeling dat iedereen aanwezig zou zijn. Ik begrijp dus echt niet dat men zou toelaten dat er geïnterpelleerd wordt in afwezigheid van de persoon tot wie de interpellatie is gericht. Dat is een aberratie. Het lijkt me logisch dat de mensen die vandaag hun interpellatie willen houden, ze houden wanneer de eerste minister aanwezig is.

01.55 Alfons Borginon (VU&ID): La procédure appliquée dans ce dossier a de quoi étonner : les interpellations sont développées alors que leur destinataire est absent. En outre, la Conférence des présidents avait déjà reporté toutes les interpellations à cet après-midi afin que chacun puisse être présent. Il s'agit-là d'une aberration. Je propose de développer toutes les interpellations ultérieurement, lorsque le premier ministre nous honorerait de sa présence.

01.56 De voorzitter: Mijnheer Borginon, ik heb gevraagd wie zijn interpellatie wilde houden. U kent de situatie. Ik zal dus het woord geven aan de heer Bonte en daarna aan de andere collega's die hun interpellatie wensen te houden.

01.56 Le président : Les auteurs des interpellations sont libres d'agir comme ils l'entendent.

01.57 Tony Van Parys (CD&V): Mijnheer de voorzitter, vermits gevraagd en toegestaan is dat ook de interpellatie in verband met de uitspraken van de heer Slangen tegelijk zal worden gehouden...

01.57 Tony Van Parys (CD&V): Je demande au président de prendre les mesures nécessaires afin que le ministre de la Justice assiste aux interpellations concernant les déclarations de M. Slangen.

01.58 De voorzitter: Daarover zal de Conferentie van voorzitters morgen beslissen.

01.58 Le président: Je prendrai les contacts nécessaires. J'en saurai davantage demain.

01.59 Tony Van Parys (CD&V): ... zou ik u willen vragen de nodige schikkingen te treffen zodanig dat ook de minister van Justitie op dat ogenblik aanwezig is. Zo kunnen we voorkomen dat we op het moment zelf de minister zouden moeten vorderen. Dit zou opnieuw aanleiding kunnen geven tot een aantal moeilijkheden. Wij vragen uitdrukkelijk dat de minister van Justitie aanwezig zou zijn. Mijnheer de voorzitter, u moet daarvoor instaan.

01.60 De voorzitter: Collega's, ik zal de nodige contacten opnemen en trachten de Conferentie van voorzitters morgen correct te informeren.

Discussion des interpellations maintenues Bespreking van de gehandhaafde interpellaties

01.61 Le président: Nous allons maintenant passer aux interpellations qui ont été maintenues. Wij zullen nu de gehandhaafde interpellaties behandelen.

01.62 Hans Bonte (SP.A): Mijnheer de voorzitter, staat u mij toe dat ik even reageer op de uitspraken van de heer Borginon voor ik mijn interpellatie begin. Als ik het debat over de procedure volg, dan ontgaat er mij iets. We hebben hier blijkbaar twee soorten parlementsleden. Eén groep is op zoek naar de smeuiġe kanten van het Sabena-dossier. Voor hen is het niet belangrijk wat er wordt geantwoord maar wel door wie dat wordt gedaan. Ik heb mij echter in mijn interpellatieverzoek gericht tot minister Daems omdat ook vandaag, bijna twintig dagen na het faillissement van Sabena, duizenden mensen in de onduidelijkheid blijven verkeren over de precieze consequenties van het sociaal plan. Duizenden mensen zijn nog steeds op zoek naar antwoorden die hen verder kunnen helpen in hun leven en hun zoektocht naar werk. Wie hiervoor verantwoordelijk is zullen we moeten uitzoeken in het kader van de onderzoekscommissie. Ik dacht dat daarover stilaan een akkoord bestond. Mij is het er in elk geval om te doen zo snel mogelijk adequate informatie te verstrekken aan de duizenden mensen die al algemene informatie hebben gekregen van hun vakorganisaties. Dit is al deels aan bod gekomen tijdens de ellenlange informatierondes van de drie vakbonden voor hun leden.

De eerste informatierondes voor de werknemers die in faling zijn gegaan zijn stilaan afgerond. Het blijkt echter dat deze mensen ook vandaag nog een aantal zeer precieze praktische vragen hebben. Deze vragen kunnen slechts onvolkomen worden beantwoord. Het gebrek aan snelheid bij het zoeken naar oplossingen en het organiseren ervan is iets dat mij zeer sterk verontrust. Elke slapeloze nacht is er vanaf nu immers één te veel. De mensen weten niet goed waar ze precies staan en het behoort tot de verantwoordelijkheid van alle spelers in het spel, de federale overheid, de gewestelijke overheden en hun diensten en de vakbewegingen, om zoveel mogelijk die puur praktische vragen te helpen oplossen.

Mijnheer de minister, ik heb een aantal vragen, die om de haverklap blijken terug te komen bij de ex-werknemers, gegroepeerd in vijf blokken. Ik zal ze systematisch overlopen in de hoop dat u er althans in slaagt om precieze antwoorden te geven op de meeste vragen. Een eerste groep vragen heeft betrekking op de situatie van de gepensioneerden en de bruggepensioneerden van Sabena. Blijkbaar sijpelt het nu ook naar deze groep ex-werknemers door dat het faillissement ook op hun situatie een effect heeft. De inkomenstoelage van de bruggepensioneerden en de aanvullende pensioenen van de gepensioneerden komen namelijk in het gedrang. Ik heb hier drie vragen over.

Heeft de federale regering zicht op het aantal gepensioneerden dat een inkomensverlies zal ervaren? Hoeveel bruggepensioneerden zullen een inkomensverlies lijden als gevolg van de faling?

Hoe groot zal die inlevering zijn? Wat is er precies aan de hand met betrekking tot het verlies van inkomenstoelagen?

Op de volgende vraag wordt soms ja en dan weer neen geantwoord op het werkveld: dienen deze personen een schuldvordering in te dienen als zij ook in de toekomst deels aanspraak willen kunnen blijven maken op de verloren inkomsten?

Een tweede categorie vragen illustreert de traagheid waarmee een en

01.62 Hans Bonte (SP.A): Manifestement, il y a deux sortes de parlementaires. Certains d'entre nous ne s'intéressent visiblement qu'aux aspects savoureux du dossier Sabena. Je veux dire par là qu'ils s'intéressent moins au contenu des réponses fournies qu'aux personnes qui les leur fournissent. Or, il est tout de même beaucoup plus important de communiquer le plus vite possible des informations appropriées aux milliers de personnes qui ne savent toujours pas à quoi s'en tenir en ce qui concerne la teneur concrète du plan social.

Aujourd'hui encore, les ex-Sabéniens se posent beaucoup de questions. On ne recherche pas des solutions assez rapidement et cela me préoccupe. Tous les acteurs de ce drame se doivent de contribuer à résoudre les questions purement pratiques. J'entends par là non seulement l'Etat fédéral mais aussi les autorités régionales, dans la mesure où elles sont concernées, et les syndicats. J'ai réparti en cinq groupes les questions récurrentes que se posent les ex-Sabéniens.

La situation dans laquelle se trouvent les pensionnés et les prépensionnés n'est pas claire. Le supplément de revenus accordé aux prépensionnés et la pension complémentaire seraient remises en question. Combien de pensionnés subiront réellement une perte de revenus à la suite de la faillite? A combien s'élèvera cette perte? Les intéressés doivent-ils intenter une action afin de pouvoir éventuellement récupérer les revenus qu'ils auront perdus?

Vingt jours après la faillite, bon nombre de travailleurs attendent toujours leur lettre de licenciement et, dès lors, ne sont même pas en mesure de s'inscrire à l'Onem. Qu'en est-il de la période déjà expirée? Les intéressés toucheront-ils les allocations de

ander op gang komt. Zowat 20 dagen na het faillissement is er nog altijd een belangrijke groep werknemers die nog steeds hun ontslagbrief niet heeft ontvangen. Zij weten met andere woorden niet of ze zullen worden ontslagen waardoor ze niet in staat zijn hun werkloosheidsdossier in orde te brengen en een werkloosheidsuitkering aan te vragen. In de media wordt verklaard dat dit de komende dagen allemaal in orde zal worden gebracht. De C4's komen eraan. De vraag die dan rijst, is wat er zal gebeuren met de periode die is verlopen. Zal men die uitkeringen met terugwerkende kracht uitbetalen?

In het federale akkoord staat dat er in een basisbedrag van 150.000 Belgische frank is voorzien waarop elke Sabéniën recht heeft. Dit bedrag kan nog oplopen als de anciënniteit in aanmerking wordt genomen. Dit basisbedrag zou worden uitbetaald vóór eind 2001. Er resten ons nog 34 dagen om al die betalingen te verrichten als het federale akkoord wordt gerespecteerd. Mijnheer de minister, ik maak mij daar zorgen over. Als het versturen van die C4's, wat in tijden van informatica toch niet zo'n gigantisch administratief probleem zou mogen vormen, niet kan worden gerealiseerd binnen de eerste 20 dagen dan maak ik mij bijzonder ongerust over het harde engagement in het federale akkoord om vóór het einde van dit jaar iedereen ten minste die 150.000 frank aan sluitingspremie uit te betalen.

Een derde categorie vragen heeft betrekking op de brugpensioen-CAO die in allerlaatste instantie – een dag vóór de uitspraak van het faillissement – is afgesloten. In die CAO staat dat ook mensen die nog geen 50 jaar waren maar wel ouder dan 48 jaar en 10 maanden, op hun vijftigste een beroep zouden kunnen doen op die brugpensionering. Dit betekent dat er vandaag, morgen, volgende week mensen zijn die vijftig jaar worden en dan volgens het akkoord effectief op brugpensioen kunnen gaan. Die betrokkenen hebben vanuit de curatele het signaal gekregen dat de curatoren niet in staat zijn hen een brugpensioen te bezorgen. Met andere woorden, het engagement betreffende dat brugpensioen staat op de helling want de curatele beweert – juridisch volkomen terecht volgens mij – dat zij geen mensen op brugpensioen kan sturen als zij werkloos zijn en dus geen werkgever meer hebben. Op dit vlak doet zich een juridisch voor. De onzekerheid bij de betrokkenen is heel groot omdat zij tegenstrijdige berichten ontvangen. Kent de federale regering dit probleem? Zo ja, wat meent de federale regering te kunnen ondernemen om dit engagement waar te maken?

Een vierde categorie vragen is zeer eenvoudig. DAT+ is ondertussen opgericht. De kapitaalsinbreng vindt stelselmatig plaats. De vraag rijst in welke mate de ambitie wordt ingelost inzake het opnieuw tewerkstellen van Sabena-werknemers. Er was sprake van een alternatief of zelfs een groeipotentieel waarin een zeker aantal Sabena-werknemers terecht zou kunnen. Heeft de federale regering vandaag zicht op het aantal werknemers dat effectief werd overgenomen door DAT+?

Het laatste en misschien wel het meest essentiële onderdeel van het federale plan voor de sociale opvang van Sabena omvat de herplaatsing en de hertewerkstelling van het personeel. De federale regering heeft zich in het akkoord zeer duidelijk geëngageerd om via een tewerkstellingscel, die nauw samenwerkt met de VDAB, BGDA

chômage avec effet rétroactif?

Le montant de base de la prime de fermeture, correspondant à 150.000 francs, devrait être payé avant le 31 décembre mais les formulaires C4 se font attendre. Dès lors, nombreux sont ceux qui doutent que ce volet de l'accord fédéral soit un jour mis en œuvre. Conformément à la dernière CCT en matière de prépension, les travailleurs âgés de 48 ans et 10 mois pourraient bénéficier de la réglementation en matière de prépension dès l'âge de 50 ans. Les curateurs estiment à présent que cette mesure ne pourra être mise en œuvre compte tenu de ce que les éventuels bénéficiaires auront la qualité de chômeur et seront, dès lors, privés d'employeur. Apparemment, l'accord fédéral semble impossible à mettre en œuvre. Quelles initiatives le gouvernement prendra-t-il en faveur de la réalisation des engagements qu'il a contractés?

La DAT+ a été mise sur pied. Cette société pourra-t-elle offrir un nouvel emploi aux anciens travailleurs de la Sabena? Combien de personnes bénéficieront-elles de cette possibilité?

Le gouvernement fédéral a annoncé son intention de créer une cellule pour l'emploi en faveur des ex-Sabéniens. Cette cellule devait prendre contact avec les intéressés dans un délai de cinq jours. Ce contact se fait toujours attendre. Etes-vous au courant du problème? Quelles initiatives envisagez-vous pour y remédier? Combien de travailleurs devront-ils faire l'objet d'un accompagnement? Les travailleurs de Sabena Technics bénéficieront-ils également d'un tel accompagnement? Quand la cellule pour l'emploi entamera-t-elle ses activités? Quels seront ses effectifs? Tous les travailleurs seront-ils contactés dans un délai

en FOREM, de gewestelijke arbeidsbemiddelingsdiensten, actief werk te maken van het vinden van gepaste jobs voor de Sabena-werknemers.

de cinq jours après la création de la cellule? Est-ce ainsi qu'il convient d'interpréter l'accord social?

Het sociaal plan vermeldt letterlijk: "Elke werknemer zal binnen de vijf dagen door de tewerkstellingscel worden gecontacteerd om de begeleiding op te starten." De voorbije negentien dagen, mijnheer de minister, hebben wij op dat punt zeer veel onduidelijkheid en chaos gezien. In Vlaams-Brabant bijvoorbeeld is er van alles gebeurd, was er veel goede wil en waren er veel goede initiatieven, maar van de tewerkstellingscel en de herplaatsingsinitiatieven is er tot op heden niet veel te merken. Ook hebben de personeelsleden nog steeds geen uitnodiging ontvangen, laat staan dat zij worden begeleid met het oog op ander werk.

Mijnheer de minister, bent u op de hoogte van dit probleem? Hebt u er enig idee van wat de oplossing zal zijn? Als die tewerkstellingscel er daadwerkelijk komt, hoeveel en welke werknemers zullen daar dan terecht kunnen? Er bestaat immers ook nog onduidelijkheid over wie op deze cel een beroep zal kunnen doen. Zijn dit enkel de personeelsleden die rechtstreeks door het faillissement werkloos zijn geworden of zullen ook de leden van Sabena Technics erop terug kunnen vallen? Daar wordt immers geherstructureerd en bestaat er een overschot aan personeelsleden. Zijn er misschien nog andere categorieën van werknemers die in aanmerking komen? Ten tijde van de Renault-affaire hadden wij zeer goede ervaringen met de tewerkstellingscel.

Wanneer zal de tewerkstellingscel worden opgestart en hoe sterk zal deze cel zijn? Ook dat is immers cruciaal. Als men 7.000 tot 8.000 mensen individueel moet oproepen en begeleiden, moeten er voldoende mensen worden ingeschakeld vanuit de curatele en moeten er voldoende middelen worden vrijgemaakt om dit financieel aan te kunnen. Een bedrijf als Sabena Technics heeft in tegenstelling tot Sabena, geen werkgever meer en men kijkt dus naar de federale overheid. Weet de federale overheid al hoe dit probleem zal worden opgelost? Hoeveel mensen en hoeveel middelen zullen nodig zijn?

Zullen de personeelsleden binnen de vijf dagen een uitnodiging krijgen zodra de tewerkstellingscel in samenwerking met de gewestelijke bemiddelingsdiensten is opgericht? Moeten we het akkoord zo interpreteren? In het sociaal plan voor Sabena staat immers letterlijk dat alle werknemers een uitnodiging zullen ontvangen vijf dagen na de oprichting van de tewerkstellingscel. Blijft ook dit engagement overeind? Moet dit dan niet duidelijk worden medegedeeld aan de mensen?

01.63 Le président: Etant donné que le sujet est particulièrement important, j'accorderai un peu plus de temps que les 5 minutes réglementaires.

01.64 Jean Depreter (PS): Monsieur le président, messieurs les ministres, chers collègues, avant de participer à la mise en œuvre de la commission d'enquête chargée de faire la lumière sur les responsabilités de chacun dans le dossier de la Sabena, je souhaite intervenir à propos de quelques éléments d'actualité qui demandent, à mon avis, des éclaircissements de la part du ministre responsable.

01.64 Jean Depreter (PS): Het vroegere Sabena en de Belgische staat hebben een procedure ingesteld teneinde twee miljard euro terug te vorderen van Swissair. De eisers vragen om herstel van een reeks contractuele

En premier lieu, nous pouvons évoquer les procédures lancées par l'ex-Sabena et l'Etat belge en vue de récupérer 2 milliards d'euros auprès de Swissair. Les motifs invoqués sont les suivants: réparation d'une série d'erreurs contractuelles et extra contractuelles.

Il serait intéressant que nous puissions obtenir des compléments d'informations à propos des procédures en cours et des arguments invoqués et susceptibles de nous donner gain de cause face à la mauvaise foi persistante de l'ancien partenaire suisse. Connaît-on les probabilités de réussite de ces actions? Dispose-t-on de nouveaux éléments? Il faut relever que les Suisses ont fait croire, jusqu'au dernier moment – et c'est ce qui est particulièrement choquant –, qu'ils respecteraient leurs engagements, y compris à propos de la reprise de commande de neuf avions. Au sujet de ces recours, les représentants de Swissair annoncent déjà que c'est un juge suisse qui statuera. Ils rappellent aussi de manière insistante le fait qu'ils étaient minoritaires au moment où les événements ont eu lieu.

Deuxièmement, il me semble important d'évoquer les difficultés rencontrées par Sabena Technics dans un secteur en ralentissement conjoncturel, ce qui est le moins que l'on puisse dire après les faillites successives de City Bird et de Sabena S.A. Ces difficultés étaient prévisibles et j'aimerais connaître les mesures prises pour gérer cette situation. Un business-plan qui prévoit une réduction des coûts et des économies d'échelle a été élaboré mais qu'en est-il de sa mise en œuvre proprement dite?

Dans cette perspective, le politique a évidemment un devoir d'accompagnement, même si nous ne sommes pas gestionnaires. Je rappelle d'ailleurs qu'à propos de Sabena Technics, 750 emplois sont concernés. Selon l'avis des experts, il n'est pas question de faillite mais on constate tout de même que cette filiale fait appel à l'aide du gouvernement et laisse entendre que, selon qu'elle soit accordée ou non, le prix de rachat s'en ressentirait.

Troisièmement, nous sommes concernés par le sort des 750 prépensionnés de la Sabena dont la pension complémentaire risque de diminuer suite à la faillite de la compagnie aérienne. Ce dossier est géré par Fortis. Le ministre dispose-t-il de données à propos de ce nouveau revers à subir pour les anciens travailleurs de la Sabena? Dans ce dossier, chaque journée semble apporter son lot de mauvaises nouvelles et nous sommes tous impatients de voir cette série noire s'interrompre.

J'en viens enfin à nos préoccupations en ce qui concerne la DAT et les perspectives d'avenir de la future compagnie aérienne. Cet avenir ne semble pas tout à fait assuré ni rassurant pour les 3.000 sabéniens maintenus en fonction. Renaître de ses cendres constitue un tour de force pour toute entreprise mais, dans un secteur éprouvant de telles difficultés, cela relève presque de la mission impossible. Et c'est sans compter les tentatives des compagnies qui veulent profiter de la situation. Je pense par exemple à la compagnie de M. Freddy Van Gavers qui souhaite créer une compagnie destinée à devenir une énième concurrente de la new Sabena. L'homme d'affaires anversoïse a annoncé officiellement dans la presse sa rencontre avec M. le ministre Daems ce lundi pour discuter du lancement de ce projet, subordonné entre autres choses à l'accord du gouvernement sur des avantages fiscaux pour les futurs pilotes, sur

en niet-contractuele fouten. Welke procedures lopen er momenteel, en welke argumenten worden er aangevoerd? Hoe groot is de kans op slagen van de hangende vorderingen? Zijn er nieuwe gegevens bekend?

Sabena Technics verkeert in moeilijkheden na het faillissement van Citybird en Sabena. Welke maatregelen werden er getroffen om die situatie onder controle te krijgen? Er was sprake van een business plan met maatregelen voor kostenbesparingen en schaalvergroting? Wat is de stand van zaken van de tenuitvoerlegging van dat plan?

Zo'n 750 bruggepensioneerde ex-werknemers van Sabena zouden een deel van hun aanvullend pensioen verliezen. Beschikt de minister over informatie hieromtrent? Het dossier wordt beheerd door Fortis.

Voor de 3.000 werknemers van het failliete Sabena die hun baan behouden, biedt de op te richten nieuwe luchtvaartmaatschappij niet echt geruststellende toekomstperspectieven.

Uit zijn as herrijzen lijkt in dit geval een mission impossible. En dan zijn er nog de plannen van de Antwerpse zakenman Van Gaever om een zoveelste nieuwe luchtvaartmaatschappij uit de grond te stampen - met dat doel voor ogen heeft de heer Van Gaever maandag trouwens een gesprek gehad met minister Daems.

De zaak is nog niet in kunnen en kruiken : de kandidaat-investeerdere doen maar mee op voorwaarde dat er een steekhoudend en degelijk onderbouwd business plan wordt voorgelegd. Vooralsnog ligt er niets ter tafel. Hopelijk vervalt men niet in de fouten uit het verleden.

Men moet ook rekening houden

base de ceux dont bénéficiaient les pilotes sabéniens.

Quoi qu'il en soit, toujours à ce propos et parce qu'une solution doit impérativement être trouvée pour les travailleurs de la compagnie, nous aimerions être informés de l'état d'avancement du dossier. Apparemment, la partie n'est pas gagnée puisque les investisseurs potentiels conditionnent leur implication dans une nouvelle structure à la présentation d'un business-plan crédible destiné à enclencher un projet industriel qui tienne la route. A ce jour et à notre connaissance, rien n'a encore été mis sur la table. Espérons que les erreurs du passé ne se reproduiront plus. Pour le moment, le taux de remplissage des avions de la DAT n'est pas exceptionnel. Le partenariat industriel ne semble pas très facile à mettre sur pied, d'autant que les initiateurs du projet semblent compter sur un apport complémentaire de 4 milliards qui ne semblent pas se concrétiser.

A propos d'erreurs de gestion, nous avons eu l'occasion de rencontrer des ouvriers de catering à La Louvière, dans la région du Centre. Il y a aussi des Wallons qui travaillent à la Sabena. Ils faisaient allusion à des erreurs de gestion manifestes, à des gaspillages phénoménaux: des tonnes de nourriture jetées parce que le flux des avions n'était pas correctement géré et parce que les informations ne circulaient pas bien d'une unité à l'autre.

Il faut également prendre en compte les négociations qui sont actuellement en cours avec Virgin Express en vue d'aboutir à un partenariat commercial équilibré qui pourrait déboucher à terme sur une fusion des deux sociétés afin de répondre à la tendance globalisante du marché, tout en garantissant un service optimal aux usagers. A cet égard, certains parlent de la difficulté de marier les cultures de Virgin et de DAT. Un accord provisoire existe mais on se demande déjà qui contrôle qui. Espérons que l'on dépassera ce stade.

En ce qui concerne le reclassement des travailleurs – sujet tout à fait essentiel –, notre responsabilité est engagée. La décision du ministre Daems était bonne: financer les cellules régionales de reconversion à hauteur de 50%. Cependant, cette décision n'a pas été confirmée par la suite. C'est dommage. L'Etat donne ainsi l'impression de se désintéresser de la chose. Il est possible que des changements positifs soient possibles à ce propos.

Enfin, au sujet du plan social, nous souhaiterions obtenir des réponses aux questions suivantes.

1. Les C4 ne sont toujours pas parvenus à tous les travailleurs. Cette situation entraîne de facto un retard dans les procédures de recouvrement des droits aux allocations de chômage. Ces travailleurs n'ont plus été payés depuis le 7 novembre dernier et leur avenir n'est pas très clair. Cette situation est inacceptable. Quand y sera-t-il remédié?

2. Quand les travailleurs recevront-ils l'indemnité de 150.000 francs qui est mentionnée dans l'accord social? Les fêtes approchent. Or, l'accord prévoyait un versement avant la fin 2001.

3. Dans la perspective d'une nouvelle période de rigueur budgétaire, où trouvera-t-on l'argent nécessaire au financement du plan social

met de la part de la gang zijnde onderhandelingen met Virgin Express, die erop gericht zijn in te spelen op de tendens tot globalisering van de markt, waarbij echter tegelijkertijd een optimale dienstverlening aan de reizigers wordt gegarandeerd.

Onze verantwoordelijkheid staat op het spel voor wat betreft de reïntegratie op de arbeidsmarkt van de betrokken werknemers. Minister Daems had terecht beslist de gewestelijke omschakelingscellen ten belope van 50% te financieren, maar dat werd jammer genoeg achteraf niet bekrachtigd. De Staat geeft wat de indruk zich niet meer voor het probleem te interesseren. Gelukkig nemen de Gewesten hun verantwoordelijkheid wel op zich.

Wat het sociaal plan betreft, hebben de betrokkenen hun C4-formulier nog niet ontvangen. Zij werden niet meer uitbetaald sinds 7 november. Dat is onaanvaardbaar.

Wanneer zullen zij de vergoeding van 150.000 frank waarvan sprake in het sociaal akkoord ontvangen? De eindejaarsfeesten naderen en volgens het akkoord zou het geld vóór eind 2001 worden gestort. Waar zal men het nodige geld vandaan halen om het sociaal plan te financieren?

Een aantal hypotheeklen moeten dringend worden afgelost : coördinatiecentrum, Europees akkoord, partnership met een industrieel operator. Zal DAT 4 miljard ontvangen of zal het die moeten op tafel leggen?

De onvrede bij de werknemers neemt alsmar toe. Als de regering niet snel optreedt, zullen acties worden gevoerd die wellicht alsmar heviger zullen worden.

De parlementaire controle moet worden uitgeoefend. Wij vragen de toezichhoudende minister dan ook ons alle gegevens met

mis sur pied ce mois-ci?

Voilà, monsieur le ministre, les questions que nous nous posons au sujet de ce dossier qui reste extrêmement sensible. Des hypothèques doivent être levées d'urgence, notamment le problème de CIC, du centre de coordination, de l'accord européen qui est indispensable dans cette affaire et du partenariat d'un opérateur industriel qui n'est pas facile à trouver.

En ce qui concerne la situation de CIC, j'ai lu que si l'affaire tournait bien, la DAT recevrait 4 milliards de francs. Dans le cas contraire, elle ne l'obtiendrait pas. Aujourd'hui, on disait même que, dans ce cas, elle devrait peut-être donner 4 milliards. Cela fait une différence de 8 milliards, ce qui est davantage encore.

En outre, le mécontentement des travailleurs ne fait que s'amplifier. Si le gouvernement n'agit pas rapidement, des actions seront entreprises, sans doute de manière de plus en plus musclée.

Le contrôle parlementaire doit s'effectuer. Dans cette optique, il nous semble primordial que le ministre nous communique dès aujourd'hui toutes les données relatives à ce dossier.

01.65 Le président: Monsieur Decroly, vous avez la parole pour dix minutes.

01.66 Vincent Decroly (indépendant): Monsieur le président, monsieur le ministre, chers collègues, je respecterai ce temps de parole comme j'essaie toujours de le faire.

J'ai été élu, avec d'autres, sur la base d'un programme électoral qui est aussi un projet de société. Parmi d'autres points importants, il comprend l'idée de requalifier l'action des pouvoirs publics dans notre société, de renforcer le contrôle sur la façon dont les missions de service public sont remplies à la fois par les pouvoirs publics et par les entreprises publiques autonomes. Il prévoit un assainissement utile, voire nécessaire dans beaucoup de cas, des rapports entre l'autorité publique et les pouvoirs privés, ainsi que des connivences – pas toujours de bon aloi – qui peuvent s'établir entre eux dans notre pays.

J'ai également été élu sur la base d'un programme demandant une revalorisation sérieuse et authentique du rôle du parlement vis-à-vis du gouvernement, ainsi qu'un changement de la logique qui prévaut depuis des décennies dans notre pays et s'est encore renforcée depuis l'avènement de l'arc-en-ciel et de la soi-disant nouvelle culture politique. Cette logique actuelle n'est pas celle du contrôle du gouvernement par le parlement, mais bien l'inverse. L'absence du premier ministre illustre le peu de cas qu'il fait du parlement.

C'est dans cet esprit que je tiens à développer mon intervention. Autant un certain nombre de responsables délégués par le gouvernement au sein de la Sabena ont pu jouer la politique de la chaise vide ou du petit singe montois qui ne dit, ne voit ni n'entend rien, autant il est de notre devoir, ici et maintenant, d'assumer notre part de responsabilité, laquelle comprend notamment l'obligation d'exécuter nos tâches, en fonction de quoi cette institution parlementaire représentative existe.

betrekking tot dat dossier te bezorgen.

01.66 Vincent Decroly (onafhankelijke): Het verkiezingsprogramma van de lijst waarop ik werd verkozen bevat de idee dat de wijze waarop de Staat bepaalde opdrachten van algemeen belang vervult, beter gedefinieerd dient te worden. Bovendien voorziet dat programma in de controle van de regering door het Parlement. Wij moeten ons dus van die opdracht kwijten en geen politiek van de lege stoel voeren.

Met de verdwijning van Sabena gaat een verlies van 6.000 à 9.000 arbeidsplaatsen gepaard, wat dus heel wat meer is dan Clabecq en Renault-Vilvoorde. De toestand wordt echter gebanaliseerd en ultra-liberale geloofsbelijdenissen zijn legio. Dit schraagt de idee dat het geld van de gemeenschap minder belangrijk is dan het geld van de privé-sector.

Is de premier van plan de Europese Raad een moratorium te vragen op de deregulering die door de Commissie wordt georkestreerd en die in veel landen negatieve gevolgen heeft?

Cela commence, me semble-t-il, par porter un certain nombre de questions et répercuter les préoccupations de la population qui nous a délégués ici.

Dans cette perspective, je voudrais, à l'intention de tous ceux qui effectivement songent déjà, dans un souci de communication, à banaliser le drame que nous sommes occupés à vivre, à le "dédramatiser", pour reprendre les termes maladroits de certains, faire un bref historique de la situation économique: Sabena, 6.000 à 9.000 emplois perdus directement sans même parler de l'impact indirect. Souvenons-nous des précédentes catastrophes: Clabecq, ce n'était "que 2.100 emplois" et Renault-Vilvoorde "que 3.150 emplois".

Dans le cas de la Sabena, il s'agit de 6.000 à 9.000 emplois. C'est dire l'ampleur du désastre face auquel nous nous trouvons.

Et face à ce désastre, j'entends, depuis quelques semaines, le renforcement d'un discours que nous entendons déjà depuis le 9 octobre, date de la rentrée politique et de la communication du premier ministre Verhofstadt, qui a été soutenu, applaudi et porté à bout de bras par la majorité, une communication qui est probablement la plus libre-échangiste, la plus idéologiquement libérale, la plus "bleue" qu'on ait connu depuis dix ans en Belgique. Il faut remonter aux années Martens-Gol pour entendre un discours aussi clairement libéral, libre-échangiste, une profession de foi faisant à ce point confiance au secteur privé et aux logiques qui lui sont propres pour conduire la société au respect et à la promotion de l'intérêt général.

Cette remise en perspective, chers collègues qui avez applaudi et voté le discours du premier ministre, je voulais la faire ici et maintenant, parce que ce discours ne fait que se renforcer depuis quelques semaines avec l'affirmation de principes systématiquement dévalorisants. Est par exemple vilipendée l'idée même que les entreprises qui remplissent des missions de services publics puissent, fût-ce partiellement, être placées sous contrôle de l'Etat. En outre, dans le pilotage de la Sabena, tout s'est passé comme si, pour l'actionnaire public, l'argent de la collectivité valait moins que l'argent des actionnaires privés.

Eu égard à ce qui précède, où est le premier ministre aujourd'hui? Passera-t-il par Genève à son retour de Turquie? Déclenchera-t-il un processus de concertation européenne au niveau du Conseil des ministres européen qu'il préside, pour organiser la réflexion sur un moratoire urgent à propos de la déréglementation et des dérives en cours, précisément sous la houlette européenne, dans un sens que la présidence belge européenne des dernières semaines est loin d'avoir inversé.

Je ferai allusion aux déréglementations en cours, à la suite de ce qui s'est passé pour Air Liberté et AOM, pour TAP-Air Portugal et des sociétés autres que Sabena, où l'on voit progressivement des centaines de milliers de travailleurs, au plan européen, mis au ban par les directives imposées par la Commission européenne ou en cours de préparation avec le consentement du Conseil des ministres. Je pense à la privatisation du contrôle aérien ou de l'assistance en piste par exemple.

Zal daar grondig over worden nagedacht? Zullen veiligheid en sociale zaken het eindelijk halen van de logica van het winstbejag?

Op 10 november gaf de heer Pahaut, een vroegere ondervoorzitter van Sabena, een interview aan 'La libre entreprise' waarin hij de megalomanie van Swissair bekritiseert en vaststelt hoezeer de leiders van Sabena verdoofd waren. Zijn beschuldigingen zijn vlijmscherp, vooral als men denkt aan de offers die tijdens de onderhandelingen in de nacht van 7 op 8 november 2001 van het personeel werden geëist, ten koste van schandelijke chantagepraktijken en met miskenning van niet minder dan zeventien collectieve arbeidsovereenkomsten!

Vermeldenswaard is ook de strengheid van mevrouw Spiritus-Dassesse, voorzitter van de rechtbank van koophandel, die opmerkt dat de regering en Sabena een zware verantwoordelijkheid op zich hebben genomen door de hele operatie als een "overdracht van slots" te bestempelen. De activiteitsoverdracht noopte tot een overheveling van personeel.

Bij Sabena is wat tot nu toe volstrekt onmogelijk was dat ineens wel. Hoe dienen wij dit te interpreteren? Ik denk hierbij onder meer aan de steun van de Gewesten en aan het geld dat werd gevonden om Sabena "ten grave ten dragen". Er wordt ook verwezen naar het sociaal plan dat vragen doet rijzen.

Het sociaal plan had al twintig dagen geleden in uitvoeringsbesluiten moeten zijn omgezet. Waarom laten die op zich wachten?

Voorts wordt beloofd dat het Sabena-personeel bij DAT zal worden ondergebracht. De baas van DAT meldt zijn personeel

Ce grand projet de "ciel unique", pour reprendre les termes de la Commission européenne ou du Conseil des ministres européen, après le grand projet de marché unique, sera-t-il aujourd'hui rangé au placard pour que s'entame une réflexion de fond sous la présidence belge, pour que services aux usagers, garanties de sécurité en matière de transport, garanties aux travailleurs, garanties environnementales et clauses sociales claires prennent enfin le pas sur les logiques de "low cost" qui font tant de dégâts? C'est la question que je pose au président du conseil actuel de l'Union européenne.

Quant à ce qui s'est passé en Belgique, je voudrais me reporter à une interview parue dans "La Libre Entreprise" du 10 novembre 2001. Il s'agit d'une interview du vice-président de la Sabena de 1978 à 1995. Comme n'importe quel observateur avisé, il critique la mégalomanie de Swissair, mais il ajoute: "J'ignore si les dirigeants de Swissair ont informé leur partenaire belge de leur stratégie ambitieuse et de leurs intentions réelles. Mais je constate que les dirigeants de la Sabena ont été proprement anesthésiés à l'époque. En 1999, les premières informations publiques annonçant la catastrophe de Swissair ont commencé à filtrer. Je suis stupéfait que le retournement de conjoncture qui a été mis au jour à ce moment-là n'ait pas conduit à une révision fondamentale de ce plan de partenariat, ni à une révision tout aussi fondamentale de nos relations avec la Swissair. Quant au pompage financier dont aurait été victime la Sabena de la part de Swissair, il ne me paraît pas insurmontable d'établir si des surfacturations abusives ont eu lieu."

L'ancien vice-président de la compagnie indique donc, en renvoyant à des faits qui ont été observables par tout un chacun en 1999, que la responsabilité de l'actionnaire majoritaire – le gouvernement – est clairement engagée sur le plan de la gestion. Et quand il invoque un certain nombre d'éléments relatifs à de possibles surfacturations, il dénonce des faits constitutifs d'infractions à la loi, qui sont passibles d'être jugés au plan pénal.

C'est extrêmement grave. Ce l'est d'autant plus lorsqu'on se repasse le film de la nuit du 7 au 8 novembre, la "nuit du hold up", pour reprendre le terme utilisé par les ex-travailleurs de la Sabena. Durant cette fameuse nuit, on a imposé 30% de réduction de salaire, 20% d'augmentation de productivité – au mépris de 17 conventions collectives de travail, qui sont passées à la trappe en quelques heures – et une opération d'échange de slots, sans que le personnel ne soit associé au transfert ainsi effectué. C'est ce que Mme Spiritus Dassel, présidente du tribunal de commerce de Bruxelles, relève dans son arrêt. Elle ne va pas plus loin, mais ce genre d'indication dans un arrêt d'un tribunal est suffisamment extraordinaire pour qu'on en tienne compte. Mme Spiritus Dassel relève que: "La Sabena et l'Etat belge ont pris la responsabilité de considérer pour leur part que le transfert de ces slots" – c'est-à-dire de ces créneaux horaires détenus par les compagnies – "de Sabena en faveur de DAT n'était pas assimilable à un transfert d'activités au sens de l'article 41 de la loi sur le concordat". Or, ce transfert d'activités aurait dû impliquer un transfert du personnel concerné et le respect des conventions collectives de travail qui y étaient liées, quitte à ce qu'a posteriori – mais a posteriori seulement –, elles fassent l'objet d'une renégociation avec les représentants des travailleurs.

echter in een memo dat het geen 'invasie' van voormalig Sabena-personeel hoeft te vrezen. Is dit de manier waarop men het voormalige Sabena-personeel wil geruststellen?

Kan de minister ten slotte bevestigen dat Swissair in het Astoria-hotel de garantie kreeg dat het niet zou worden vervolgd?

Voilà des questions que j'aurais aimé poser à M. le premier ministre dans la mesure où tout cela s'est à nouveau produit au vu et au su de l'actionnaire majoritaire et de ses représentants.

Par ailleurs, je voudrais vous exposer un des nombreux paradoxes de cette affaire, qui, il faut bien l'avouer, est un véritable sac de nœuds. Comment pouvez-vous expliquer que ce qui, hier encore, était considéré comme impossible, voire impensable, soit aujourd'hui autorisé? Je pense évidemment aux aides d'Etat, qui étaient "strictement interdites" hier, alors que l'aide des régions semble acquise aujourd'hui pour lancer la DAT.

Monsieur le premier ministre, qui n'êtes malheureusement pas là, pouvez-vous préciser pourquoi il n'y avait plus d'argent pour faire tourner la Sabena ou la relancer lorsque c'était encore possible, alors qu'aujourd'hui, on en a trouvé pour assurer sa dissolution et organiser un plan social sur lequel je voudrais interroger Mme Onkelinx, qui brille aussi par son absence?

Madame Onkelinx, vous avez fait plusieurs déclarations suite au plan social adopté le 8 novembre en ce qui concerne le suivi de la faillite de la Sabena. Qu'en est-il exactement aujourd'hui? Comment se fait-il que si peu d'éléments concrets soient en possession des travailleurs concernés?

Il est question d'amendements à ce plan social. Où en est-on? Quels sont-ils? Nous avons entendu M. Daems, ministre des Participations publiques, annoncer qu'en matière de reconversion, il y aurait un partenariat financier entre le fédéral et les autorités régionales, mais aujourd'hui, nous avons l'impression que vous êtes revenu sur cet engagement. Pouvez-vous nous apporter des précisions sur ce point, monsieur le ministre?

Madame Onkelinx, qui êtes absente, cessez de faire croire qu'il manquerait à ce fameux plan social des signatures. Cela n'a rien à voir. L'essentiel à présent est de le traduire en arrêtés d'exécution, c'est-à-dire en textes opposables devant les tribunaux par les travailleurs concernés. Il me semble que depuis le 8 novembre, vous avez largement eu le temps d'y procéder.

Enfin, comment croire aujourd'hui le discours sur lequel s'appuie le gouvernement en mentionnant les possibilités de reprise des travailleurs de la Sabena par la DAT, alors qu'une note interne, émise sous l'autorité du président de la DAT vient d'être diffusée à tout le personnel actuel? Ce document contient des "assurances" précises à destination du personnel, indiquant que rien ne changerait. Je le cite: "However, this will happen in the same fashion as it has always been the case in DAT – very few people to do a lot of work –; people don't have to fear about a pending invasion of Sabena people into DAT".

Le président de DAT rassure ses employés qui craignent d'être "envahis" par le personnel de la Sabena. Celui-ci est par ailleurs clairement dévalorisé dans le document, considéré comme un personnel "qui demande beaucoup et ne fait pas grand-chose". Cela doit être clarifié également par ceux qui sont en train de porter la DAT sur les fonts baptismaux.

Enfin, je voudrais que monsieur le premier ministre nous fasse état le

plus rapidement possible d'informations précises quant au déroulement de cette fameuse réunion à l'hôtel Astoria. Reconnaissez-vous vous être substitué aux administrateurs de la Sabena en offrant au patron de S-Air group la garantie incroyable que le gouvernement belge renoncerait aux poursuites contre lui et au dédit contractuel de 40 milliards, pour rupture du contrat entre S-Air group et la Sabena?

Que s'est-il passé à ce moment-là? Où en sommes nous aujourd'hui? Voici les questions que j'aimerais poser à M. Verhofstadt tout en lui précisant que s'il se trouvait aujourd'hui à la tête d'une grosse entreprise privée, fonctionnant selon les règles de libre concurrence et de compétitivité qu'il met généralement au pinacle et qu'il pare de toutes les vertus, il recevrait son C4 à la fois comme mauvais gestionnaire et comme mauvais responsable politique, incapable aujourd'hui d'assumer sa part de responsabilités (51%) devant un parlement qui l'interroge.

01.67 Le président: Madame Coenen, le président peut autoriser des interventions dans le cadre des interpellations. Je vous accorde un temps de parole de cinq minutes.

01.68 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb de fout begaan om even niet oplettend te zijn. Als u spreekt moet men echter altijd oplettend zijn. In welke hoedanigheid neemt mevrouw Coenen het woord?

01.69 De voorzitter: Volgens het Reglement kunnen andere sprekers dan de interpellanten het woord voeren gedurende vijf minuten.

01.70 Yves Leterme (CD&V): Misschien neemt Ecolo het woord telkens de heer Decroly het woord neemt.

01.71 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Nee, zo zal het nooit zijn.

01.72 De voorzitter: Mijnheer Leterme, zij is de laatste spreker en zij heeft het woord na de voorlaatste en dat was de heer Decroly.

01.73 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, depuis l'annonce de la faillite, nombreux sont ceux qui s'intéressent à la Sabena et beaucoup découvrent le dossier Sabena. Ces derniers mois, de nombreuses questions, interpellations et débats se sont tenus à ce propos. S'il fallait s'inquiéter et s'informer, il fallait le faire deux ans auparavant pour que la faillite ne soit pas inéluctable.

01.73 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Tal van vragen hebben de jongste weken al tot heel wat debatten geleid. Men had zich echter een of twee jaar geleden ongerust moeten maken. Heel weinigen onder ons hebben dat toen echter gedaan.

Nous étions très peu nombreux à nous poser des questions et à élever la voix. C'est, en tant que parlementaire, un regret de ma part. Je présente mes excuses au du personnel de la Sabena de ne pas avoir eu davantage la force, l'intérêt, la volonté d'attirer l'attention du gouvernement sur des faits et des situations que nous voyions se dégrader mois après mois.

La leçon à retenir est sans doute qu'un dossier mérite toute l'attention et dans chaque commission où a lieu le débat...

01.74 André Smets (PSC): Je pense avoir regretté assez tôt. Je vous suggère de suivre de très près l'opération "Poste". Dites-nous clairement à la tribune ce que représente la charge en personnel – charges en traitements des administrateurs – et dites le haut et fort dans ce parlement. Il est tout à fait scandaleux de traiter des gens – les sabeniens – de cette manière alors qu'ils n'ont pas encore reçu leur C4.

Comment pouvez-vous tolérer dans une majorité que vous soutenez que ces personnes soient aujourd'hui réduites à s'inscrire dans les CPAS parce qu'elles ne touchent pas un franc alors que, parallèlement, vous acceptez cette couverture de traitements éhontée dans la direction du conseil d'administration?

01.75 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Aujourd'hui, les problèmes sont nombreux et je ne les nie pas. C'est pour cette raison que je prends la parole. Pour ma part, cela fait deux ans que je la prends pour la Sabena. M. Bonte a posé le problème des fonds de pension, des plans de restructuration et des cellules de reconversion et beaucoup d'autres interrogations doivent encore être mises en évidence. Ce dossier doit être suivi au parlement.

Je m'adresse au gouvernement en disant que s'il faut traiter le dossier "Sabena" d'une certaine façon, il ne faudrait pas que dans une autre société publique, les travailleurs soient traités d'une autre façon parce que la société y est en boni. Monsieur le ministre, j'attire votre attention sur l'obligation de l'Etat d'être équitable et juste. Quand je vois le plan "Best" négocié avec Belgacom, je me dis qu'il faudrait peut-être faire des passerelles. L'Etat doit remplir son rôle de régulateur.

Certains espoirs se tournent vers l'avenir de "DAT-plus". Monsieur le ministre, qui coordonne la mise en œuvre de ce projet? De nombreux doutes et problèmes semblent se poser eu égard au lancement de cette nouvelle structure. L'information ne circule pas bien. Y a-t-il au sein du gouvernement une cellule de coordination, une cellule de pilotage qui respecterait les différents acteurs tout en offrant à "DAT-plus" ses chances de réussite?

J'ai également une question importante à poser au sujet des actions en justice, monsieur le ministre. Vous n'avez pas donné décharge aux administrateurs suisses en janvier 2001. Relancez-vous les procédures en justice dans le canton de Zurich ou de Genève, et pour quels montants? Comptez-vous par la même occasion déposer plainte contre Flight Lease? Vous avez signalé qu'il y avait un débit de 161 millions d'euros à récupérer de ce côté. Avez-vous la preuve, sur des bases contractuelles suffisamment solides, que Flight Lease est redevable à la Sabena? En effet, d'après la presse suisse, Flight Lease n'a aucun contrat avec Sabena et il n'y aurait donc aucune raison pour que cette société soit attaquée en justice sur ce point.

J'aimerais recevoir quelques informations sur ce dossier et sur le suivi que le gouvernement donnera aux procès qu'il compte éventuellement engager en Suisse.

01.76 De voorzitter: Mijnheer Leterme, ik maak gebruik van artikel 90, 5b, dat mij toelaat andere sprekers toe te voegen. Vermits uw interpellatie later zal doorgaan, verzoek ik u toch om het kort te laten

01.74 André Smets (PSC): Ik raad u dan ook aan de operatie met betrekking tot De Post van zeer nabij te volgen en vooral oog te hebben voor de bezoldiging van de bestuurders.

Het is onduidelijk dat de voormalige Sabena-werknemers vandaag niets krijgen, terwijl sommigen bij De Post duizelingwekkende bedragen ontvangen.

01.75 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Het is juist dat er thans heel wat problemen zijn. Ik stel daarover al twee jaar lang vragen aan de regering.

De Staat moet blijk geven van billijkheid, rechtvaardig optreden en Sabena op gelijke voet met Belgacom behandelen.

Wie coördineert thans de tenuitvoerlegging van het DAT+-project? Werd dienaangaande in de regering een stuurgroep opgericht?

De regering heeft de gerechtelijke procedures opnieuw geactiveerd. Welke bedragen eist zij? In welk Zwitsers kanton?

Wordt "Flight Lease" eveneens vervolgd? Volgens de pers heeft dat bedrijf echter geen enkel contract met Sabena gesloten.

duren.

01.77 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik interpelleer ook niet, maar ik wil toch iets zeggen nadat mevrouw Coenen hier op de tribune een aantal dingen heeft verteld. Alles laat veronderstellen dat zij onder druk van de heer Decroly zich geroepen heeft gevoeld om namens haar fractie ook het woord te nemen. Wellicht is de druk van de heer Decroly langs Franstalige kant zo groot dat Ecolo dit niet aan zich voorbij kan laten gaan. De essentie van het eerste deel van de uiteenzetting van mevrouw Coenen was echter dat zij haar verontschuldiging aanbood aan het gewezen personeel van Sabena omdat zij misschien onvoldoende aandacht hadden voor de problemen die zich aandienden.

Ik maak gebruik van deze gelegenheid en van de aanwezigheid van de heer Vanoost om duidelijk te stellen dat de heer Van Eetvelt en ikzelf meer dan twee jaar aan een stuk hebben gewaarschuwd voor wat aan het gebeuren was. Wij werden toen op hoongelach onthaald, niet van de minister, maar onder meer van uw fractiegenoten. Wat wij vertelden, klopte niet volgens hen. Het is al te gemakkelijk om onder druk van de interpellatie van de heer Decroly nu vanuit de groene fractie berouw te tonen voor wat is gebeurd en te zeggen dat de werknemers van Sabena een beter lot hadden verdiend en dat het jammer is wat nu gebeurt.

01.78 De voorzitter: Mijnheer Leterme, het is te begrijpen dat de heer Vanoost na door u mentaal te zijn aangepakt, nu wil reageren.

01.79 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb hem zelfs geciteerd.

01.80 Lode Vanoost (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, mijnheer Leterme, ik neem als getuigen de heer Van Eetvelt en minister Daems om hier te verklaren dat de versie die u hier nu geeft van de feiten, niet correct is. Ik heb in de commissie voor de Infrastructuur vanuit de oppositie tijdens de vorige legislatuur en vanuit de meerderheid in de huidige een jaar en twee jaar geleden altijd gezegd dat ik zeer sceptisch stond tegenover de overlevingskansen van Sabena, maar dat ik ondertussen de regering steunde om al het mogelijke te doen om die kansen te vrijwaren. Dat is wat ik altijd heb gezegd. Hoongelach is er van mijn fractie in dat dossier nooit geweest, nu niet of vroeger niet.

Als mevrouw Coenen zich hier nu excuseert voor ons deel van de verantwoordelijkheid, zegt zij ook niets nieuws. Ik heb dat gezegd, onder meer tijdens debatten waarop u aanwezig was. Ik heb tegelijkertijd ook gezegd dat wij bereid zijn onze verantwoordelijkheid in dit dossier op te nemen, maar niet om dat deel van de verantwoordelijkheid dat in het verleden ligt, onder tafel te vegen. Dat is een deel van het geheel en daarvoor moet uw partij ook consequent haar verantwoordelijkheid opnemen.

Dat heb ik altijd gezegd en dat geldt nog steeds.

Mijnheer Leterme, wat u nu zegt, suggereert andere dingen en strookt niet met de waarheid en niet met wat in de debatten in de commissie tot uiting is gekomen. Ik daag u uit om met mij alle verslagen van de commissievergaderingen van de laatste zeven jaar na te kijken inzake

01.77 Yves Leterme (CD&V): Mme Coenen semble être intervenue au nom de son groupe sous la pression de M. Decroly. La première partie de son discours revient à présenter des excuses pour l'intérêt limité manifesté par le passé par les Verts pour la Sabena. Pourtant, les interventions de M. Van Eetvelt en commission ont invariablement suscité les ricanements de M. Vanoost.

01.80 Lode Vanoost (AGALEV-ECOLO): La relation des faits par M. Leterme n'est absolument pas correcte. En tant que député de l'opposition d'abord et de la majorité ensuite, je me suis toujours montré sceptique quant à l'avenir de la Sabena. J'ai bien affirmé mon soutien au gouvernement dans les tentatives qu'il a faites pour sauver la Sabena. Et je me suis moi-même excusé à plusieurs reprises pour le rôle joué par la majorité actuelle dans le déroulement du dossier Sabena. Mais M. Leterme ne peut par ignorer les responsabilités des gouvernements précédents.

mijn houding in het dossier-Sabena. Dat komt niet overeen met wat u nu zegt.

01.81 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Monsieur le président, les annales parlementaires prouvent à suffisance que ce dossier a été régulièrement mis à l'ordre du jour. Vous êtes intervenu, c'est vrai, monsieur Leterme, mais il ne faut pas dire que nous ne nous en sommes jamais occupés auparavant. M. Poncelet, Lode Vanoost et moi-même, nous interpellions régulièrement le ministre au sujet de ce dossier. Je ne veux pas faire l'apologie de l'un ou de l'autre. Je tiens simplement à souligner que ce dossier aurait pu faire l'objet d'une plus grande attention il y a deux, trois ou quatre ans. Nous aurions peut-être, déjà alors, pu le réorienter, non vers une faillite mais vers une reconversion et une relance de la société sous une autre structure, une Sabena plus ou une Sabena moins, selon votre convenance. J'estime que nous avons une responsabilité collective à porter et il faut pouvoir le reconnaître.

01.81 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Uit het integraal verslag blijkt dat dat dossier hier geregeld werd besproken. Mochten wij er twee jaar geleden echter een grotere belangstelling voor hebben gekoesterd, dan had het faillissement van Sabena misschien kunnen worden voorkomen. Wij hebben terzake een collectieve verantwoordelijkheid en wij moeten dat durven toegeven.

01.82 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer Vanoost, mevrouw Coenen, u volhardt in de boosheid. Uw berouw komt te laat. Mijnheer Vanoost, ik neem de uitdaging aan. Ik zal in de verslagen van de commissie nalezen welke conclusie u trok elke keer als wij de vinger op de wonde legden. Vrienden van de groene fracties, u zult moeten leren dat u in een regering zit waarvan het voornaamste wapenfeit na tweeëneenhalf jaar het failliet van Sabena is. U kunt niet een beetje in de meerderheid zitten. U zit in de meerderheid en u draagt een deel van de verantwoordelijkheid. Het is hypocriet om na de feiten te zeggen dat het verkeerd is gelopen, terwijl u gedurende twee jaar de regering telkens heel gedreven groen licht hebt gegeven.

01.82 Yves Leterme (CD&V): Ces remords arrivent trop tard. Je relirai les annales pour vous fournir des précisions à propos de vos interventions précédentes. Les Verts font partie d'un gouvernement dont la faillite de la Sabena constitue le plus haut fait d'armes. C'est une politique que vous avez toujours soutenue.

Ik lees de Franstalige pers; ik lees de standpunten van socialisten en liberalen over de overheidsbedrijven in het algemeen en De Post in het bijzonder. Mevrouw Coenen, de oplossing ligt niet in 'plus d'Etat'. Ik citeer degene die door sommigen 'le singe montois' wordt genoemd.

01.83 De voorzitter: Mijnheer Leterme, le singe montois, lorsqu'on le caresse, est un signe de bonheur. Dat herinner ik mij nog uit mijn tijd aan het jezuïetencollege van Mons.

01.84 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik heb inzake het strelen van aapjes een zekere argwaan, zeker wanneer het Bergense aapjes betreft. Ik zal mij daar op het goede moment toe lenen.

01.84 Yves Leterme (CD&V): Si la bonne solution pour les entreprises publiques ne consiste pas en «plus d'Etat», elle ne consiste pas davantage en «pas d'Etat du tout». Des pouvoirs publics intelligents, voilà la solution. Les Verts seront encore souvent appelés à exprimer des regrets à propos de l'échec d'autres politiques qu'ils auront soutenues sans réserve.

Mevrouw Coenen en collega's van de PS, inzake de overheidsbedrijven is de oplossing niet: 'plus d'Etat'. Het is ook niet de oplossing van de liberalen: 'pas d'Etat du tout'. Het is een kwestie van goed beheer, 'un bon Etat, un Etat intelligent'.

Ook op dat vlak, vrienden van de groene fractie en socialisten, holt u achter de feiten aan. Wellicht zult u nog vaak, op deze tribune, berouw moeten tonen voor een beleid dat u thans volmondig ondersteunt.

01.85 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik wil niet de indruk wekken dat de oppositie in deze zaak louter en alleen een politiek spelletje opvoert door niet te

01.85 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Je voudrais attirer l'attention sur les normes de

interpellieren als de eerste minister niet aanwezig.

Immers, wij zijn ook bezorgd om het lot van het personeel van Sabena, zoals wij trouwens eerder reeds duidelijk maakten zowel in de commissie als in plenaire vergadering. Trouwens, een week of twee geleden ondervroeg ik minister Onkelinx nog over de personeelslijsten met betrekking tot degenen die in aanmerking komen voor aanwerving bij DAT en degenen die worden geweerd.

Inderdaad, naar verluidt zouden de personeelsleden die niet van zich lieten horen en die zich loyaal opstelden ten tijde van de moeilijkheden bij Sabena eerder aan de bak komen dan anderen die zich wel roerden. Uw collega, minister Onkelinx ging over dit gegeven heen, mijnheer de minister, maar indien die bewering juist is, dan zou dit een grove schending van het gelijkheidsbeginsel betekenen. In dit geval kunt u niet schuilen achter het gegeven dat u niet rechtstreeks bevoegd bent voor het faillissement van een overheidsbedrijf. U moet erover waken dat alle personeelsleden op een correcte en gelijke manier worden behandeld.

01.86 Lode Vanoost (AGALEV-ECOLO): Mijnheer de voorzitter, sta mij toe zowel ten aanzien van de heer Leterme als ten aanzien van de heer Van Hoorebeke het volgende verschil duidelijk te maken.

Sabena was geen autonoom overheidsbedrijf. Een debat over de overheidsbedrijven is van een totaal andere aard dan een debat over de participatie van de overheid in bepaalde bedrijven, waarover ook wel een aardig woordje kan worden gesproken. De argumenten die worden aangewend met betrekking tot overheidsbedrijven mogen echter niet worden verward met dit onderwerp, want dat is van een andere orde.

01.87 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Mijnheer Vanoost, het gaat er niet om aan te tonen in hoeverre het gaat om een overheidsbedrijf of om een bedrijf met participatie van de overheid, en dat weet u zeer goed. Trouwens, minister Onkelinx antwoordde op dat vlak dat de overheid niet rechtstreeks was betrokken, maar een meerderheidsaandeelhouder weet best welke invloeden al dan niet kunnen worden aangewend. Het is ongepast, zodra er andere invloeden spelen, aan het personeel mee te delen dat de overheid er niets mee te maken heeft.

Het feit dat heel wat vragen moeten worden gesteld omtrent de onzekerheden waarmee het personeel van Sabena thans wordt geconfronteerd en dat de minister deze vandaag al dan niet zal beantwoorden, duidt op een groot gebrek aan communicatie ten aanzien van de personeelsleden in de loop van de voorbije weken. Dit behoort tot de verantwoordelijkheid van de vakbonden, van de regering en van de ministers die terzake bevoegd zijn, mijnheer Daems. Het is dan ook totaal verkeerd deze taken over te laten aan de curatoren.

Het is overigens onaanvaardbaar dat, naar verluidt, tijdens de vergadering van 7 november, waarbij de curatoren informatie verstrekten aan het personeel, slechts Franstalige curatoren aanwezig waren die de Nederlandse taal niet machtig waren en dus de vragen in deze taal niet begrepen en niet konden beantwoorden. Ik verzoek u trouwens dit te willen nagaan en hieromtrent alleszins

recrutement et de sélection mises en œuvre actuellement pour décider de l'engagement ou non d'anciens travailleurs de la Sabena par DAT +. Il paraît que des listes noires circulent reprenant les noms de travailleurs de la Sabena qui ne sont plus les bienvenus dans la nouvelle société en raison de leur engagement dans ce dossier. La ministre Onkelinx affirme ne pouvoir s'immiscer dans cette procédure.

01.86 Lode Vanoost (AGALEV-ECOLO): La Sabena n'était pas une entreprise publique autonome. M. Van Hoorebeke ne doit pas confondre la Sabena avec Belgacom ou La Poste.

01.87 Karel Van Hoorebeke (VU&ID): Un actionnaire majoritaire peut quand même exercer une certaine influence.

Toutes ces questions prouvent que le personnel n'a pas été suffisamment informé. Les syndicats et le ministre compétent portent une lourde responsabilité à cet égard. Il est totalement inacceptable que la communication ait été confiée à des curateurs francophones unilingues. Le personnel a été traité de manière désobligeante tant avant qu'après la faillite.

duidelijkheid te verschaffen. Als het vandaag niet mogelijk is, dan een andere dag. Dit incident toont aan op welke onheuse manier het personeel werd behandeld. Ik zal hierop trouwens nogmaals uitvoerig ingaan als ik de eerste minister interpelleer.

Ik herinner eraan dat de wijze waarop het personeel is behandeld zowel vóór als tijdens het faillissement, altijd onze bezorgdheid is geweest.

01.88 Minister **Rik Daems**: Mijnheer de voorzitter, dames en heren, vooral collega Bonte heeft een aantal praktische vragen gesteld, waarop ik graag eerst antwoord. Hiermee raakte hij aan de hamvraag van vandaag, met name wat is er voorhanden aan sociale begeleiding voor de werknemers die jammer genoeg in dramatische omstandigheden, met name het bankroet van Sabena, hun baan zijn kwijtgespeeld.

Een eerste reeks vragen van de heer Bonte ging over de gepensioneerden en de bruggepensioneerden. Ik deel alvast mee dat mijn antwoord gecontroleerd werd door mijn collega van Tewerkstelling en Arbeid, opdat er geen misverstanden zouden kunnen rijzen. Gepensioneerden als dusdanig worden niet door het bankroet getroffen. Er werden 1.096 werknemers vóór het bankroet op brugpensioen gesteld. De aanvullende vergoeding van die bruggepensioneerden wordt beperkt tot de aanvullende vergoeding zoals in CAO nummer 17 is afgesproken. Die aanvullende vergoeding is afhankelijk van het vroegere inkomen van de betrokkenen en bedraagt gemiddeld ongeveer 15.000 frank. Op basis van de CAO's van Sabena kregen 923 bruggepensioneerden een aanvullende vergoeding die hoger was dan die 15.000 frank. Zij zullen hierop gemiddeld 11.161 frank inleveren, waarvoor ze inderdaad best een schuldvordering indienen.

Een tweede reeks vragen van de heer Bonte handelde over de C4's en de bijkomende aspecten daaromtrent. Hoewel de curatoren uiteraard de verantwoordelijkheid om heel de afhandeling ervan voor hun rekening te nemen, geef ik u de volgende informatie. De werkloosheidsuitkeringen worden betaald op basis van de gegevens die in de C4 worden opgenomen. De RVA vraagt om op de C4's loongegevens over de laatste vijf jaar in te vullen. Een van de problemen is dat de curatoren die gegevens manueel moeten controleren, wat veel tijd kost. Daarom duurt het een tijdje om de C4's buiten te krijgen. Dat is een zeer omvangrijk werk. Gisteren werden 3.500 C4's verstuurd. Dagelijks worden er duizend extra aangemaakt die na de manuele controle worden verzonden. Volgens de informatie waarover ik beschik, zouden vrijdagavond alle C4's verstuurd moeten zijn.

De werknemers moeten hun C4 onmiddellijk aan hun uitbetalingsinstelling bezorgen. De wettelijke termijn voor het aanvragen van de werkloosheidsuitkering bedraagt – zoals u weet – twee maanden. De aanvragen kunnen dus binnen de vastgelegde wettelijke termijn gebeuren. De diensten van de RVA hebben ongeveer veertien dagen nodig om voor alle ontslagen een uitbetalingsbeslissing te nemen, waarna de uitbetalingsinstellingen met terugwerkende kracht uitbetalen, zoals de heer Bonte terecht heeft opgemerkt.

01.88 **Rik Daems**, ministre: Je me limiterai aux questions concrètes qui concernent les conséquences de la faillite pour le personnel. J'ai consulté la ministre Onkelinx à ce sujet.

Je puis dire à monsieur Bonte que les retraités de la Sabena ne sont pas touchés par la faillite. Pour les 1096 préretraités, la CCT n° 17 prévoit une indemnité complémentaire de près de 15.000 francs, selon le revenu antérieur. Celui qui subit une perte de 11.000 francs à la suite de la CCT spécifique à la Sabena devrait faire valoir une créance.

Les curateurs doivent s'occuper, notamment, du formulaire C4. Les allocations de chômage sont payées sur la base des données mentionnées sur le C4. Celles-ci concernent les cinq dernières années. Les curateurs doivent contrôler ces données manuellement, ce qui prend du temps. Hier, 3.500 formulaires C4 ont été envoyés. Tous les formulaires C4 devraient avoir été envoyés vendredi soir.

Les travailleurs doivent transmettre ce formulaire à l'ONEm. Le délai légal d'introduction de la demande est de deux mois. Il faut près de deux semaines à l'ONEm pour prendre une décision. Les organismes de paiement effectuent ensuite les paiements avec effet rétroactif.

En cas de faillite, les organismes de paiement sont autorisés à effectuer des paiements provisoires sans attendre l'information de l'ONEm.

Bij een bankroet is het gebruikelijk dat de uitbetalingsinstellingen voorlopige betalingen doen op basis van de gegevens waarover zij beschikken. In de praktijk zullen zij de beslissing van de RVA waarschijnlijk niet afwachten.

De heer Bonte had ook vragen over de activeringspremie van 150.000 frank. De uitbetaling van het basisbedrag van de activeringspremie – 150.000 frank – zal gebeuren via het sluitingsfonds. Op 16 december zal de curator een lijst van alle ontslagen werknemers bezorgen. Wie dus vóór 15 december door de curator terug in dienst werd genomen of voor die datum werd overgenomen, zal niet op de lijst zijn opgenomen.

De anderen zullen het basisbedrag van de activeringspremie van 150.000 frank uitbetaald krijgen. In de praktijk zal de betaling gebeuren vóór 2001.

Vervolgens rezen er problemen in verband met de CAO. Zoals u weet, is er vlak vóór de aanvraag van het bankroet door de raad van bestuur een CAO afgesloten tussen Sabena en AMP, enerzijds en de vakbonden, anderzijds. Daarin is voorzien dat de werknemers die nog in dienst zijn met een contract voor onbepaalde duur en op 31 december 2002, dus eind volgend jaar, de leeftijd van 50 jaar hebben bereikt, met brugpensioen kunnen gaan. Dat is natuurlijk een probleem als zij geen contract voor onbepaalde duur tot dan hebben.

De curator heeft de mogelijkheid om, indien gewenst, de oudere werknemers die niet in dienst werden gehouden opnieuw aan te werven, om ze aldus in de omstandigheden te brengen van vóór het brugpensioen. Dat is een beslissing van de curator.

Indien de curator dit niet doet, kunnen deze werknemers terugvallen op – naar keuze – de specifieke regeling inzake de activeringspremies voor 48-jarigen of op de gewone activeringspremies.

Het aantal werknemers dat momenteel door DAT is opgenomen is beperkt. Het zijn er enkele tientallen. Volgens de informatie waarover ik beschik is de reden hiervoor dat de investeerders op 9 december een beslissing zullen nemen om grotere aantallen over te nemen. Exacte gegevens zijn niet in mijn bezit; de curatoren kunnen wel meer gedetailleerde informatie verstrekken.

Vervolgens kom ik tot de tewerkstellingscel. Theoretisch kunnen alle werknemers die betrokken zijn in het bankroet van Sabena en AMP een beroep op de tewerkstellingscel doen. Bij de concrete uitwerking van de cel worden dus die werknemers in aanmerking genomen die effectief door het bankroet zijn geraakt. Voor de andere werknemers kan ik vandaag geen concreet antwoord geven. Ik wil eerst bij de curatoren navragen of mensen die niet in het bankroet werkloos zijn geworden, kunnen gebruikmaken van deze tewerkstellingscel. Dit zal ook afhangen van degenen die ze organiseren. Ik neem aan dat het impliciet niet echt een groot probleem kan zijn. Ik kan echter niet namens anderen beslissen.

De voorbereidende werkzaamheden voor de tewerkstellingscellen voor ex-Sabena-werknemers zijn niet volledig maar vrijwel afgerond. De coördinatie tussen de verschillende entiteiten gebeurde op mijn

En ce qui concerne la prime d'activation de 150.000 francs, le curateur clôturera la liste de tous les travailleurs licenciés qui n'ont pas repris le travail à ce moment-là: ils recevront la prime avant la fin de l'année.

Une CCT avait été conclue dès avant la faillite. Les travailleurs sous contrat à durée indéterminée qui auront atteint l'âge de 50 ans au 31 décembre 2002 pourront bénéficier de la prépension. Eventuellement, le curateur pourra reprendre les intéressés en service.

Le nombre de travailleurs chez DAT sera assez limité, du moins provisoirement, puisqu'il s'agira tout au plus de quelques dizaines de personnes.

En théorie, la Cellule d'emploi fonctionne pour tous les travailleurs qui sont effectivement concernés par la faillite. Ce devrait également pouvoir être le cas pour les autres, mais ce principe n'est pas encore acquis.

Les travaux préparatoires relatifs aux cellules chargées de l'emploi sont quasiment terminés. Ces cellules régionales seront assistées par d'ex-Sabéniens et par les syndicats. En outre, nous allons créer une cellule centrale chargée d'apporter des solutions aux problèmes existants et à laquelle les personnes concernées pourront s'adresser dans la pratique. Une infrastructure suffisante est disponible à cet effet dans le bâtiment Brucargo 706.

Une compensation pour un montant de 105 millions a été opérée dans mon budget pour 2002. Un même montant sera dégagé en 2003 pour financer la formation des ex-Sabéniens chargés d'accompagner les autres travailleurs.

Ces cellules devraient fonctionner pendant deux ans. L'expérience de Renault-Vilvorde nous a appris

kabinet. Concreet betekent dit dat de arbeidsbemiddelingsbureaus – VDAB, BGDA en FOREM – zullen zorgen voor de regionale tewerkstellingscellen. Zij zullen zowel collectieve als individuele begeleiding bieden. Belangrijk is dat zij daarvoor hulp zullen krijgen van ex-Sabena-werknemers die zullen worden getraind inzake opvang van ex-collega's. Er zal vanzelfsprekend ook een afvaardiging zijn van de vakbonden.

Naast de regionale tewerkstellingscellen waarvan het aantal op dit ogenblik wordt bepaald, zijn er de vakbonden, de drie arbeidsbemiddelingsdiensten, de uitbetalingsinstellingen, het fonds voor sluiting van ondernemingen, die zullen vorm geven aan een centrale coördinerende cel met specialisten waarop de regionale tewerkstellingscellen kunnen terugvallen. In deze centrale cel kunnen alle vragen en problemen worden gecentraliseerd, concrete antwoorden worden aangereikt, oplossingen worden gevonden. Er zal bovendien een draaiboek worden gemaakt om een overzicht te krijgen van de volledige problematiek. Ook zal in de mogelijkheid worden voorzien om personen praktisch te ontvangen.

Vanuit onze coördinerende rol zijn wij erin geslaagd in het Brucargo-gebouw 706 een voldoende grote ruimte ter beschikking te stellen waar de vragen zullen worden verzameld, de problemen ter tafel zullen worden gelegd en naar oplossingen zal worden gezocht. In het gebouw zullen alle logistieke faciliteiten aanwezig zijn, gaande van bureaus, over informaticamaterieel en communicatielijnen. Terzake hebben wij een beroep gedaan op een aantal bevriende bedrijven. Zij zullen ons op weg helpen om die logistieke faciliteiten snel en volledig uit te bouwen.

Dat kan vergeleken worden met de Renault-cel waar ex-werknemers konden worden opgevangen. Daarnaast zijn er de regionale tewerkstellingscellen. De arbeidsbemiddelingsbureaus zullen in samenspraak met de vakbonden en de andere instanties die hiermee te maken hebben, instaan voor de uitwerking. Kortom, de logistieke ondersteuning is verzorgd.

Wat de federale financiering betreft, heb ik op mijn budgettaire middelen 105 miljoen frank voor 2002 en 2003 gecompenseerd. Die federale inspanning wordt gelegd naast de regionale en zal worden gebruikt om de ex-Sabéniens op te leiden en aan te werven in een of andere entiteit, zij het een vzw. Zij zullen hun oud-collega's begeleiden en als vertrouwenspersoon optreden. Ik herhaal dat de financiering gebeurt op mijn budgettaire middelen. Het is een budgettair neutrale operatie en brengt geen meerkosten voor de Staat mee. Ik zal in mijn departement een aantal bezuinigingen doorvoeren. Op die manier wordt 105 miljoen frank gevonden om het project te betalen. Het aantal personen dat wordt tewerkgesteld, zal opnieuw afhangen van de arbeidsbemiddeling, de vakbonden en de andere instanties. Mijn rol en die van de minister van Tewerkstelling en Arbeid beperken zich tot coördinatie, financiering en het zoeken naar synergie om een optimale begeleiding te kunnen geven aan de betrokkenen.

Ik herhaal dat op Brucargo 706 een centraal punt wordt ingesteld dat vergelijkbaar is met de Renault-cel. Het is echter groter, omdat er meer werknemers moeten worden herplaatst. De regionale tewerkstellingscellen die zich dichterbij de woonplaats van de ex-werknemers bevinden, zullen dezelfde dienstverlening geven. Het

que la plupart des gens retrouvaient du travail dans ce délai.

Je ne souhaite pas avancer de date trop précise mais j'ose dire ici que ces cellules seront opérationnelles le 1er décembre, après quoi les bureaux de l'Onem pourront jouer leur rôle. Nous avons pris notre temps mais c'est la garantie de meilleurs résultats sur le terrain, du point de vue tant qualitatif que quantitatif. Nous ne sommes assurément pas restés les bras croisés ces dernières semaines...

project loopt voor een periode van 2 jaar. Renault-ervaringen leren ons immers dat een heel groot deel van de ex-werknemers binnen de 2 jaar opnieuw tewerkgesteld kunnen worden. Volgens de informatie waarover ik op het ogenblik beschik, zouden die cellen vanaf 1 december operationeel kunnen zijn. De arbeidsbemiddelingsbureaus zullen het nodige doen om de genomen engagementen waar te maken.

We zijn inderdaad 20 dagen na het bankroet en dat is een lange tijd. Anderzijds, de organisatie en de financiering van de cellen, het samen brengen van de verschillende instanties, en de oprichting van de toeleveringscel waar getroffen KMO's terecht kunnen, hebben tijd gekost. We moesten immers zeker zijn dat we de gevolgen van het faillissement kunnen opvangen. Dat is beter dan wanneer we vroeg zouden zijn gestart zonder dat we er zeker van zouden zijn geweest resultaten te kunnen boeken. Mijns inziens zal met onze inspanningen, zoals ik ze heb voorgesteld, een directe collectieve en individuele begeleiding van alle ex-werknemers mogelijk zijn.

J'ai reçu ces questions du collègue Depreter. Je vais donner au président de la Chambre la liste très détaillée des différentes actions entreprises devant la Justice.

On a regardé plus en détail dans quatorze cas ce que l'on pouvait faire devant les instances juridiques belges. J'ai réactivé les actions en justice que j'avais commencées et que je n'ai jamais laissées tomber, et d'autres y ont été ajoutées.

Les actions en justice étaient celles qui étaient liées à l'accord de janvier 2001. Il y en a de nouvelles qui sont liées au contrat du 2 août, qui était la transmission de l'accord du 17 juillet.

Il y a effectivement en ce moment une action envers Flight Lease et différentes actions peuvent être menées à partir de la Sabena en faillite, mais là ce sont les curateurs qui doivent en décider.

Dans le contexte non belge, plusieurs actions ont été menées parmi les quatorze qui ont été analysées à ce moment. Il y en a cinq qui ont été examinées en Suisse, à Zurich.

Je vous fournirai la liste de ces éléments afin de pouvoir en discuter plus à l'aise dans une de nos réunions en commission. Il me semble que ce n'est pas le moment de rentrer dans les détails juridiques.

01.89 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Mais vous n'avez pas donné la décharge?

01.90 Rik Daems, ministre: J'ai mentionné Zurich car c'est là que l'on regarde pour l'instant. Si on s'attaque à des personnes responsables non déchargées de leurs missions, il faut aller dans le pays où elles sont domiciliées.

Il y a encore différentes actions qui peuvent s'ajouter aux quatorze qui ont été examinées. Il y en a cinq qui sont activées, d'autres ne le seront pas. Je vous montrerai les documents.

Er werden verscheidene rechtsvorderingen ingesteld. Ik zal u de lijst ervan bezorgen.

In 14 gevallen zal een vordering worden ingesteld voor een Belgische rechtbank: die 14 vorderingen omvatten eigenlijk een aantal oude vorderingen die worden gereactiveerd, en er worden ook nieuwe vorderingen ingediend, meer bepaald in verband met het nieuwe contract van 2 augustus.

Ook het failliete Sabena zou kunnen beslissen nieuwe rechtsvorderingen in te stellen. Daarover moeten de curatoren beslissen.

Buiten België werden er vijf rechtsvorderingen ingesteld in Zürich. Ook hiervan zal ik u een lijst meedelen.

01.89 Marie-Thérèse Coenen (ECOLO-AGALEV): Waarom wordt er in Zürich in rechte opgetreden, en niet in Genève?

01.90 Minister Rik Daems: Het hangt ervan af tegen wie een rechtsvordering wordt ingesteld. Wij zullen alle mogelijkheden bekijken. Het kan immers gaan om verantwoordelijke personen die van hun opdracht ontheven werden.

Nous ne faisons pas cela pour obtenir des montants faramineux, et j'ai entendu beaucoup de choses à ce sujet.

Il y a deux éléments importants dans la faillite de Swissair. Il y a toujours un actif qui va rester dans la "coquille" de la faillite. Nous voulons préserver les droits de la Sabena et des Sabeniens à travers les actions que nous menons puisqu'on s'est engagé à mettre à leur disposition la part que nous pourrions obtenir de ce qui reste de l'actif.

En Suisse, il y a eu des transferts d'actifs avant le concordat, et c'est là que réside la différence avec la situation en Belgique où rien n'a été fait avant le concordat. Dès lors, sous le contrôle des commissaires, il n'est pas exclu que des obligations, par ce fait, aient été transférées à d'autres compagnies telles que Crossair par exemple.

Des actions sont donc menées pour préserver nos droits et pour récupérer le maximum de l'actif de la "coquille" restante, fût-il en faillite ou en liquidation organisée ou bien pour récupérer les obligations qui auraient été prises par Crossair; c'est un des deux choix que l'on aura en Suisse, avec l'idée de mettre cet actif à disposition des Sabeniens.

Cela dit, le plan social de l'ex-Sabena, je pense que je l'ai amplement expliqué à la commission jointe "infrastructure et emploi". Je me réfère à ces documents s'il y avait d'autres questions. J'ai encore fourni des réponses supplémentaires à la commission et je voudrais m'en tenir à cela.

Il est clair que le gouvernement, dans le cadre de législation existante, fera le maximum pour aider toute nouvelle compagnie, que ce soit la compagnie de Van Gaever ou une autre. J'ai, par exemple, été contacté à plusieurs reprises par des investisseurs potentiels après la faillite. J'essaie de jouer un rôle de coordinateur en discutant de divers éléments: la licence, les éléments financiers, etc.

M. Decroly et Mme Coenen ont émis des inquiétudes. En ce qui concerne les éléments du plan social, j'en réfère aux réponses que j'ai données à la commission mixte où tout est repris dans les moindres détails. Vous pouvez y ajouter les réponses de ma collègue de l'Emploi et du Travail.

Rappelons qu'une cellule centrale d'emploi sera créée à Brucargo 706 où vous retrouverez FOREM-ORBEM-VDAB avec toutes les parties: syndicats, fonds de fermeture, spécialistes fiscaux et sociaux, aussi des ex-sabéniens qui suivent une formation en ce domaine afin de susciter la confiance des autres ex-sabéniens. Ce sera une plateforme centrale sur place. Vous aurez aussi des antennes régionales qui feront le même type d'exercice en Wallonie et en Flandre.

Nous avons tenté de coordonner tous les efforts; au début, comme certains collègues l'ont souligné, des initiatives étaient prises en tous sens. J'ai invité toutes les parties en mon cabinet pour essayer de tout coordonner. Cela a pris un certain temps. J'ai également prévu, sur mon budget, un financement de 105 millions par an durant deux ans. Budgétairement, cette opération est neutre pour l'Etat. Je tente de réaliser des économies à l'intérieur de mes budgets pour disposer de montants destinés à engager des ex-sabéniens qui, une fois formés

Ondanks het faillissement van Swissair blijft er nog een "lege huls" over met enkele activa. Wij willen een deel van die activa terugvorderen.

Bovendien kunnen er verplichtingen van Swissair overgeheveld zijn naar andere maatschappijen, zoals Crossair. Wij moeten de situatie onderzoeken.

Het sociaal plan van het voormalige Sabena werd in de verenigde commissies voor de Infrastructuur en de Sociale Zaken uitgebreid toegelicht. Ik verwijs naar die werkzaamheden.

In het kader van de bestaande wetgeving is het duidelijk dat de regering alles in het werk zal stellen om alle potentiële investeerders, of het nu de heer Van Gaever of anderen betreft, te helpen.

Wat de toepassing van het sociaal plan betreft, komt er een centrale cel, in de logistieke structuur waarvan alle departementen van Sabena zijn vertegenwoordigd, en zullen ook regionale cellen worden opgericht.

Ik zoek naar besparingen op mijn begroting om die coördinatiecellen te financieren. Wij hopen dezelfde positieve resultaten te halen als in het dossier Renault-Vilvoorde. De regering kan vandaag echter niet meer in de plaats van de curatoren treden. Wij zullen alle nodige hulp bieden, zonder echter de wettelijke bepalingen terzake te overtreden.

Wij hebben een platform opgericht dat ons moet in staat stellen privé-investeerders aan te trekken om een nieuwe maatschappij op te richten.

par le FOREM ou l'ORBEM, deviendront, je l'espère, des personnes de confiance pour d'autres ex-sabéniens.

C'est précisément le principe qui a été utilisé en ce qui concerne la cellule Renault. A la seule différence que cette cellule-ci sera plus grande car davantage de personnes sont concernées par la question. Espérons que nous aurons le même taux de succès car, dans le cas de Renault, avec les efforts importants qui ont été fournis, la plupart des personnes ont pu être replacées dans une période assez courte.

En ce qui concerne vos questions sur la convention collective, sur la création d'une nouvelle compagnie, je ne peux que vous renvoyer au curateur. En cas de faillite, les curateurs doivent se mettre à la place des actionnaires et prendre toutes les décisions en assemblée. Le gouvernement et l'Etat ne peuvent prendre la place des curateurs. Nous serions en effet dans ce cas en infraction avec la loi. Il n'empêche que, si des demandes subsistent, nous ferons tout pour aider les intéressés dans les limites légales.

Pour les questions concernant la DAT, le gouvernement a pu créer une plate-forme constituée de deux éléments:

- les repreneurs potentiels des filiales de la Sabena; les curateurs ont reçu des informations sur l'état d'avancement de certaines négociations. Il leur revient de conclure;
- une plate-forme d'investisseurs privés dans le contexte de la compagnie DAT. Celle-ci pourrait constituer une nouvelle compagnie belge sur le marché de Bruxelles-national où, en effet, plusieurs autres compagnies sont en train de se créer.

Il s'agit d'un exercice qui est important mais difficile. J'espère qu'il pourra être mené à bien par les investisseurs privés de concert avec les curateurs.

En ce qui concerne toutes les questions inhérentes au centre de coordination (CIC), il revient aux investisseurs privés, d'un côté, et aux curateurs, de l'autre, de décider. Il n'appartient pas au gouvernement d'intervenir en la matière. Il serait même dangereux qu'il le fasse. Cela ne signifie pas pour autant que je me lave les mains. Bien au contraire. Mais nous nous trouvons face à la réalité d'une faillite et, comme je l'ai déjà dit, il est clair que le gouvernement a la volonté d'apporter son aide dans le cadre légal qui existe aujourd'hui.

En ce qui concerne d'éventuelles actions en justice, je vous ai déjà dit qu'il est un peu dangereux d'énoncer des montants importants. Il faut préserver les droits.

Wij proberen de rechten van Sabena na haar bankroet en die van de Sabena-werknemers te behouden. Op die manier hopen wij zoveel mogelijk activa te recupereren van het geheel dat kan overblijven van Swissair of SAir Lines in bankroet of in georganiseerde liquidatie. De regering heeft zich ertoe geëngageerd om de gerecupereerde activa ter beschikking te stellen van de ex-Sabena-werknemers.

Een debat over de overheidsbedrijven lijkt mij een heel goed idee. In de commissie voor de Infrastructuur hebben wij terzake al inspanningen geleverd. De bedrijfsleiders kwamen in de commissie jaarlijks hun jaarverslagen toelichten en iedereen had de kans vragen

Notre intention est de récupérer un maximum d'actifs tant auprès de la Swissair en faillite que de la SAir mise en liquidation. Nous devons également récupérer un maximum d'actifs de la Sabena pour les mettre à la disposition des travailleurs licenciés. Ceci revêt une importance fondamentale.

La discussion relative à

te stellen. Ook over de universele dienstverlening hebben wij al gedebatteerd. Daarom is het dus goed dat dit debat op gang komt.

Volgens mij is de volgende vraag cruciaal: wat wil een staat aan universele of publieke dienstverlening bieden aan de bevolking? Het antwoord op die vraag moet in een beheerscontract worden gegoten. Dat beheerscontract moet door de markt of door een specifiek bedrijf toegepast worden in een strategisch plan dat door een raad van bestuur goedgekeurd en gecontroleerd wordt en door een bedrijfsleiding wordt uitgevoerd. Dat lijkt mij de enige goede werkwijze. Elke verdergaande bemoeienis kan volgens mij alleen maar deviaties op de goede werking hebben. Dat betekent echter wel dat de controle van de algemene vergadering op de raad van bestuur oordeelkundig moet gebeuren. Vroeger werden bepaalde handelingen nogal eens bekeken als het geven van een décharge aan een bestuurder door het al dan niet goedkeuren van een jaarverslag. Daarop moeten de aandeelhouders controle uitvoeren. Overigens duiden de aandeelhouders in een algemene vergadering de bestuurders aan. Wij mogen nu dus niet vervallen in bepaalde situaties die terecht bezorgdheid kunnen wekken. Wij mogen de pendule nu niet naar de andere kant laten vallen. Dat zou ontsparingen veroorzaken die evenmin goed zijn. Volgens mij kunnen wij daarover perfect een eerlijk debat voeren.

De wet van 1991 mag gerust het onderwerp van een debat vormen. Die wet is onder de vorige meerderheid tot stand gekomen. Zij draagt een aantal interessante principes in zich, op voorwaarde dat de wet goed wordt toegepast. Precies daar wringt het schoentje. Volgens mij zijn die principes zeker verdedigbaar. Over de goede toepassing ervan zullen wij in de onderzoekscommissie spreken. Ik ben bereid in de commissie te debatteren over de bedrijven waarvan de overheid momenteel nog aandeelhouder is.

01.91 Hans Bonte (SP.A): Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister, ik dank u voor de erg precieze antwoorden op mijn twaalf vragen. Op die manier levert u een belangrijke bijdrage om het dossier eenvoudiger en duidelijker te maken op plaatsen waar nog mist hing over de concrete aanpak. Uw antwoorden bevatten belangrijke informatie voor de werknemers en voor iedereen die in Vlaams-Brabant naar concrete oplossingen zoekt.

Over de financiering en de bemanning van de tewerkstellingscel komt er duidelijkheid. Dat is belangrijk.

Ik heb inderdaad van nabij de tewerkstellingscel bij Renault zien functioneren. Ik wil hier toch nog eens benadrukken dat snelheid bijzonder belangrijk is. Mensen komen niet graag meer naar het failliete bedrijf en mensen zijn zeer snel de weg kwijt in hun zoektocht naar informatie en bijscholing. Ik zou er dus op willen aandringen dat wanneer de tewerkstellingscel operationeel is, men zo snel mogelijk de mensen informeert, oproept en motiveert om elders aan de slag te gaan al of niet via begeleiding, opleiding of tijdelijke tewerkstelling.

Verder zou ik nog willen wijzen op drie vaststellingen. Ten eerste, wij moeten beseffen dat er hier veel meer slachtoffers zijn dan enkel het aantal mensen in faling. Het gaat om 923 bruggepensioneerden. Wat mij hierin verbaast is dat er volgens uw informatie geen probleem bestaat bij gepensioneerden. Toch krijgen mensen met een

l'intervention de la puissance publique dans le monde de l'entreprise a été ravivée par la faillite de la Sabena. Le contrôle exercé par la puissance publique en tant qu'actionnaire majoritaire se situe au cœur de ce débat. En cas d'échec de ce contrôle, des problèmes peuvent survenir.

La loi de 1991 sur la privatisation des entreprises publiques se fonde sur certains principes qui méritent d'être défendus. Il appartiendra à la commission d'enquête de déterminer si ces principes ont été mis en œuvre dans le dossier de la Sabena.

01.91 Hans Bonte (SP.A): Vous avez apporté des réponses très précises à mes douze questions qui l'étaient également. Le brouillard se dissipe quelque peu pour les anciens travailleurs de la Sabena, et ce, également en ce qui concerne les cellules pour l'emploi. La rapidité est particulièrement importante à cet égard. J'insiste pour que les personnes soient convoquées rapidement, dès que la cellule pour l'emploi aura démarré ses activités.

Je suis surpris que le ministre n'identifie aucun problème pour les retraités. Les pensions complémentaires sont pourtant compromises. Il vaudrait mieux que le ministre s'informe auprès des syndicats afin de pouvoir préciser s'il faut ou non faire valoir des créances sur la masse de la

aanvullend pensioen bijvoorbeeld het bericht dat zij dit dreigen te verliezen. Ik raad u dus aan terzake uw informatieronde verder te zetten. Ik denk dat het volstaat om met de vakbewegingen contact op te nemen en dan duidelijk de mensen te brieven over het nut om schuldvorderingen in te dienen.

Ten tweede, er is de penibele situatie van de mensen die meer dan 48 jaar en 10 maanden oud zijn. Zij konden wanneer ze 50 jaar worden op brugpensioen gaan. Dit wordt nu onzeker. De curatoren spelen hier een belangrijke rol in. Ook hier kan de federale regering best nog eens aandringen bij de curatele om na te gaan of hieraan een juridische mouw kan worden gepast.

De derde vaststelling is zeer cruciaal. Welke mensen kunnen een beroep doen op de tewerkstellingscel en de diensten van de VDAB? Er bestaan tegengestelde meningen over, ook bij officiële instanties. Ik denk dat het absoluut noodzakelijk is om uit te maken of mensen van Sabena Technics, van andere filialen of van toeleveranciers effectief beroep kunnen doen op deze tewerkstellingscel. Ook dit moet dus uitgeklaard worden om bepaalde werknemersgroepen gerust te kunnen stellen.

Tenslotte wil ik nog even terugkomen op de uiteenzetting van de heer Leterme. Het getuigt van enig cynisme wanneer ik het debat volg rond de procedure of er vandaag wel of niet geïnterpelleerd zal worden, of de bevoegde ministers al of niet kunnen antwoorden en of de eerste minister aanwezig moet zijn of niet. Daarstraks hoorde ik u ook nogal scherp uitvallen naar onze groene en PS-collega's, waar u beweert dat u al jaren waarschuwde voor dit faillissement. Mijnheer Leterme, als de CD&V ook in Vlaams-Brabant echt tussen de mensen zou staan, zou niets u belet hebben om ook vandaag de vragen te stellen die leven bij de bevolking in Vlaams-Brabant om zo ook de gepaste antwoorden aan deze mensen te kunnen geven.

01.92 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, ik ga daar niet veel woorden aan vuil maken. Indien mijnheer Bonte zijn job goed zou doen en aanwezig zou zijn in de commissie voor de Sociale Zaken, dan zou hij weten dat mevrouw D'Hondt deze ochtend aan mevrouw Onkelinx de juiste vragen heeft gesteld en ook goede antwoorden heeft gekregen. Als u daarstraks aanwezig was geweest, had u die vragen niet moeten stellen en u niet moeten verheugen over de antwoorden van minister Daems.

01.93 Hans Bonte (SP.A): Mijnheer Leterme, ik kan niet op twee plaatsen tegelijk aanwezig zijn. Ik heb mij volop geïnformeerd over de vragen in de commissie voor de Sociale Zaken. Van de twaalf vragen die mij pertinent lijken, en dat kunnen andere zijn dan de vragen die mevrouw D'Hondt pertinent lijken, zijn er welgeteld twee aan de orde gekomen. Hiermee wil ik enkel aangeven dat u beter even kan wachten vooraleer u grote verwijten lanceert naar leden van de meerderheid en zegt "wij wisten het, wij zagen het aankomen, jullie hebben je rol niet gespeeld". Ook nu suggereert u dat wij ons werk niet zouden doen.

01.94 Yves Leterme (CD&V): Mijnheer de voorzitter, de heer Bonte heeft onze fractie verweten onvoldoende gevoel te hebben voor het menselijk drama dat zich afspeelt – dat zich niet moest afspelen wat ons betreft. Het moet nog blijken of iedereen zijn verantwoordelijkheid

faillite.

On ne sait pas précisément si les travailleurs âgés de 48 ans et 10 mois pourront obtenir la prépension. Le ministre peut sans doute s'informer auprès des curateurs en ce qui concerne l'ancrage juridique d'une telle mesure.

Qui peut effectivement faire appel aux services de la cellule pour l'emploi du VDAB? La plus grande imprécision règne sur ce point à propos duquel circulent des avis divergents.

Je ne comprends pas la réaction de M. Leterme dans le débat de procédure. Il a déclaré qu'il mettait en garde depuis des années contre une possible faillite de la Sabena. Si le CD&V vivait réellement à l'unisson avec la population, il aurait eu connaissance des craintes des travailleurs de la Sabena et aurait pu les apprécier à leur juste valeur.

01.92 Yves Leterme (CD&V): Si M. Bonte avait été présent en commission des Affaires sociales ce matin, il saurait que notre collègue D'Hondt a posé les bonnes questions à la ministre Onkelinx, qui y a répondu.

01.93 Hans Bonte (SP.A): Etant donné que je n'ai pas le don d'ubiquité, je me suis informé à ce sujet. Parmi les 12 questions urgentes, 2 seulement ont été posées ce matin. Je viens de poser les 10 autres au ministre Daems qui y a répondu.

01.94 Yves Leterme (CD&V): M. Bonte nous reproche de ne pas entretenir suffisamment de contacts avec les Sabéniens. C'est

draagt. Alle eerstvolgende dagen na het faillissement hebben wij het probleem van die mensen centraal gesteld. Wij hebben gevraagd dat deze zaak hoog op de politieke agenda zou komen.

Mevrouw Onkelinx heeft vanmorgen pas bekend gemaakt dat de communicatie met die mensen vanuit de regering gestart is. Dat is jammer. Keer op keer, ook vanmorgen in de commissie voor de Sociale Zaken, zijn de juiste vragen gesteld, onder meer door mevrouw D'Hondt en collega Laurys in het Vlaams Parlement. U kan inderdaad niet overal tegelijk zijn, maar u moet ons niet verwijten dat wij hier niet de juiste vragen stellen.

01.95 De voorzitter: U kan het nalezen in het integraal verslag.

01.96 Jean Depreter (PS): Monsieur le président, je suis satisfait de la réponse du ministre en ce qui concerne les actions en justice.

Je prends acte de l'intention du ministre de déposer les renseignements auprès de la présidence.

Toujours est-il que la discussion se poursuivra en commission.

En ce qui concerne le plan social, vous avez répondu à M. Bonte qui avait posé les mêmes questions que moi.

Je voudrais revenir sur la problématique relative à d'éventuelles interventions de l'Etat, notamment dans le cadre de Sabena Technics, qui sollicite encore l'aide du gouvernement. Il s'agit en l'occurrence d'une filiale qui n'est pas en faillite et qui fait un peu monter la pression en disant que cela irait beaucoup mieux si elle obtenait l'aide nécessaire, prétextant qu'elle doit trouver des repreneurs et qu'elle doit "bien présenter la mariée".

En ce qui concerne les cellules régionales de reconversion, on a dit de manière assez simple à un certain moment que le fédéral paierait 50% du coût à charge de la région.

Le scénario que vous avez présenté est, quant à lui, beaucoup plus élaboré. D'ailleurs, à un certain moment, on a pu lire dans la presse que le fédéral voulait apporter son aide logistiques aux régions en apportant des éléments de coordination. A cette occasion, les régions ont fait un peu la fine bouche en disant que si l'aide de l'Etat consistait à dire ce qu'elles devaient faire, elles étaient suffisamment grandes pour se débrouiller seules.

Or, je répète que l'intervention de l'Etat, telle que vous l'avez présentée, est beaucoup plus élaborée puisque vous avez dit que le fédéral prendrait ses responsabilités, notamment dans le domaine de la formation, etc.

Reste quand même posé le problème de la collaboration et de la bonne entente, en matière d'initiatives, entre le fédéral et les cellules régionales de reconversion.

01.97 Vincent Decroly (indépendant): Monsieur le président, monsieur le ministre, vous nous avez dit que vous alliez mener des actions en justice. Vous pouvez compter sur moi pour être particulièrement attentif à la question suivante: s'agit-il d'actions en

inexact. Nous nous occupons quotidiennement de ce dossier et, à l'inverse de M. Bonte, nous posons les bonnes questions au bon moment.

01.96 Jean Depreter (PS): De informatie betreffende de rechtsvorderingen zal dus bij het voorzitterschap worden ingediend; wij zullen er later een bespreking aan wijden.

Op sociaal vlak heeft de heer Bonte dezelfde vragen gesteld als ik en werd dus al geantwoord.

Wat Sabena Technics betreft dat steun van de regering vraagt, alludeerde ik op de manoeuvres van de niet-gefaillieerde ondernemingen.

Er werd gezegd dat de federale overheid de Gewesten logistieke hulp zou bieden. Wat u zopas heeft voorgesteld, had toch veel meer om het lijf.

Rest nog het probleem van de samenwerking tussen de federale, regionale en communautaire initiatieven.

01.97 Vincent Decroly (onafhankelijke): Komen er werkelijk rechtsvorderingen of zal men zich tot pre-electorale

justice ou s'agit-il de gesticulations visant à calmer le bon peuple et à poursuivre sur la voie des communications pré-électorales de votre gouvernement?

Permettez-moi de vous dire que ces actions en justice me semblent arriver un peu tard! J'ai l'impression que vous courez après un train qui est malheureusement déjà passé.

De nombreuses décharges se sont mutuellement organisées peu avant le dépôt de bilan et la faillite. Quand vous dites avec précision ici à la tribune de la Chambre, que vous mènerez des actions en justice "contre des responsables non déchargés de leurs fonctions", je pense que vous annoncez déjà la suite. Et puis finalement, lors de cette réunion du 2 août, M. Verhofstadt – notre premier ministre – n'a-t-il pas lui-même donné, dans un document qui a valeur juridique, toutes les garanties aux Suisses que, précisément, une série d'actions en justice envisageables pour rupture de contrat ne seraient pas intentées?

Je vais vérifier attentivement de quoi il retourne et déterminer ce qui, dans vos propos, est de l'ordre de la pure communication et ce qui relève véritablement de l'intention juridique visant à récupérer un certain nombre des avoirs dont la Sabena a été spoliée.

En conclusion, monsieur le ministre, votre gouvernement prône depuis son avènement l'idée d'un Etat social actif. Or, aujourd'hui, nous avons d'abord et avant tout un gouvernement libéral qui, au lieu d'être actif, est aveugle et sourd, notamment à une série de sonnettes d'alarme qui ont été tirées par plusieurs acteurs du secteur; je pense aux membres du personnel de différents niveaux et de différentes professions actives autour et alentour de la Sabena qui sont réunis aujourd'hui dans l'association "Sabena tomorrow".

C'est pourquoi j'ai déposé une motion de recommandation qui tient essentiellement en deux points. D'une part – et vous n'avez pas répondu à ce sujet –, il faut que les arrêtés d'exécution du plan social du 8 novembre paraissent et entrent en vigueur d'urgence. C'est le premier souhait émis par la motion de recommandation.

D'autre part, vous devez profiter de votre présidence européenne et de votre présence au sein de la troïka communautaire jusqu'en juillet prochain pour obtenir un accord de principe sur deux points: un moratoire urgent sur la déréglementation qui est à l'œuvre sous la houlette européenne, et l'organisation rapide d'une table ronde reprenant tous les acteurs du secteur de l'aéronautique civile et du transport aérien pour évaluer les conséquences concrètes des déréglementations actuelles et instaurer un dispositif de normes à trois niveaux, à savoir des normes sociales relatives à l'emploi en quantité et en qualité, des normes de qualité vis-à-vis des usagers de l'aéronautique civile (et, en particulier, des normes de sécurité) et, enfin, des normes environnementales.

Moties Motions

Tot besluit van deze bespreking werden volgende moties ingediend.
En conclusion de cette discussion les motions suivantes ont été déposées.

manoeuvres beperken? Uw vorderingen komen in elk geval te laat. Bovendien zal rekening moeten worden gehouden met de talrijke gevallen waarin de regering decharge heeft verleend.

Kortom, de regering pleit voor een actieve welvaartstaat maar is alleen maar liberaal, blind en doof voor de waarschuwingen.

Ik heb bijgevolg een motie van aanbeveling ingediend waarin onder meer de publicatie van de uitvoeringsbesluiten van het sociaal plan, een moratorium op de deregulering en een rondetafelconferentie die alle Europese actoren samenbrengt, wordt gevraagd.

Een motie van aanbeveling werd ingediend door de heer Vincent Decroly en luidt als volgt:

"De Kamer,

gehoord de interpellaties van de heren Hans Bonte, Jean Depreter en Vincent Decroly en het antwoord van de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand,

gezien de uitgesproken tendens naar deregulering in de burgerluchtvaart die zich sinds enkele maanden onder auspiciën van Europa doet voelen (vigerende richtlijnen en ontwerprichtlijnen met het oog op de vrije mededinging tussen alle luchtvaartmaatschappijen, op het stuk van de luchtverkeersleiding, de gronddiensten...);

gezien het rampzalige en historische karakter van het dramatische banenverlies (6.000 à 9.000 mensen verliezen hun baan, de indirecte gevolgen niet meegerekend) tengevolge van het voorbedachte faillissement van Sabena;

gezien de vaagheid van de reële toekomstperspectieven en de formele garanties voor een doorstart en de omschakeling van het ontslagen personeel;

gezien de verpletterende politieke verantwoordelijkheid van de regering, meerderheidsaandeelhouder in de raad van bestuur van Sabena, die zich bewust in slaap heeft laten sussen door nochtans minoritaire vertegenwoordigers van privé-belangen;

vraagt de regering:

1. er dringend voor te zorgen dat het sociaal plan van 8 november ten aanzien van alle betrokken werknemers wordt uitgevoerd;

2. via de Europese trojka, waarvan ons land al bijna een jaar lang en nog tot juli 2002 deel uitmaakt, de idee uit te dragen van een moratorium op alle reeds genomen of nog te verwachten maatregelen voor de deregulering van het luchtverkeer, en te ijveren voor een politiek spoedberaad, samen met de actoren uit de sector, over:

- het respecteren van een billijkheidsprincipe bij de behandeling van luchtvaartmaatschappijen, ongeacht hun grootte en nationaliteit;

- een publieke evaluatie van de gevolgen van de deregulering;

- het behoud van de werkgelegenheid en van het kwaliteitsniveau ervan;

- bindende normen op het stuk van de service ten aanzien van de klant (meer bepaald inzake de veiligheid) en van de milieuzorg."

Une motion de recommandation a été déposée par M. Vincent Decroly et est libellée comme suit:

"La Chambre,

ayant entendu les interpellations de MM. Hans Bonte, Jean Depreter et Vincent Decroly

et la réponse du ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes,

vu les tendances lourdes à la déréglementation de l'aéronautique civile, à l'œuvre sous la houlette européenne depuis plusieurs mois (directives en vigueur et en projet sur la mise en concurrence de toutes les compagnies aériennes, du contrôle aérien, de l'assistance en piste...);

vu le caractère catastrophique et historique du drame des 6.000 à 9.000 pertes d'emplois (sans compter les effets indirects) découlant de la mise en faillite préméditée de la Sabena;

vu le flou subsistant sur les perspectives effectives et les garanties formelles de relance d'une compagnie et de reconversion des personnels licenciés;

vu la responsabilité politique écrasante du gouvernement, actionnaire majoritaire au sein du Conseil d'administration de la Sabena, qui s'est laissé anesthésier délibérément par les représentants d'intérêts privés pourtant minoritaires;

demande au gouvernement:

1. d'assurer de toute urgence la mise en œuvre effective du plan social du 8 novembre vis-à-vis de l'ensemble des travailleurs concernés;

2. de promouvoir, par le biais de la "troïka" européenne dont il est membre depuis bientôt un an et dont il restera membre jusqu'en juillet 2002, l'idée d'un moratoire sur l'ensemble des mesures de déréglementation du transport aérien passées ou à venir, au profit d'une réflexion politique urgente, avec les acteurs du secteur, sur:

- le respect d'un principe d'équité dans le traitement réservé aux compagnies de transport aérien, indépendamment de leur taille et nationalité;

- l'évaluation publique des conséquences des déréglementations;

- le maintien des emplois et de leur qualité;

- des normes contraignantes sur le plan du service aux usagers (sécurité notamment) et du respect de

l'environnement.“

Een eenvoudige motie werd ingediend door de heren Marcel Bartholomeeussen, Olivier Chastel, Jean Depreter, Hugo Philtjens en Jef Tavernier.

Une motion pure et simple a été déposée par MM. Marcel Bartholomeeussen, Olivier Chastel, Jean Depreter, Hugo Philtjens et Jef Tavernier.

Over de moties zal later worden gestemd. De bespreking is gesloten.
Le vote sur les motions aura lieu ultérieurement. La discussion est close.

La séance est levée à 17.16 heures. Prochaine séance plénière mercredi 28 novembre 2001 à 14.15 heures.

De vergadering wordt gesloten om 17.16 uur. Volgende plenaire vergadering woensdag 28 november 2001 om 14.15 uur.

BIJLAGE

ANNEXE

PLENUMVERGADERING

SÉANCE PLÉNIÈRE

DINSDAG 27 NOVEMBER 2001

MARDI 27 NOVEMBRE 2001

INTERNE BESLUITEN

DECISIONS INTERNES

COMMISSIES

COMMISSIONS

Samenstelling

Composition

Volgende wijzigingen werden door de Agalev-Ecolofractie voorgesteld:

Commissie voor de Verzoekschriften*Effectieve leden*

De heer Vincent Decroly vervangen door mevrouw Mirella Minne.

Plaatsvervangers

Mevrouw Muriel Gerkens vervangen door mevrouw Zoé Genot.

Les modifications suivantes ont été proposées par le groupe Agalev-Ecolo:

Commission des Pétitions*Membres effectifs*

Remplacer M. Vincent Decroly par Mme Mirella Minne.

Membres suppléants

Remplacer Mme Muriel Gerkens par Mme Zoé Genot.

INTERPELLATIEVERZOEKEN

DEMANDES D'INTERPELLATION

Ingekomen

Demandes

1. de heer Raymond Langendries tot de eerste minister over "het dossier Sabena".
(nr. 1012 – zonder voorwerp)
2. de heer Geert Bourgeois tot de eerste minister over "de verklaringen van zijn communicatieadviseur en de verklaringen en standpunten van diverse regeringsleden".
(nr. 1013 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)
3. de heer Mark Eyskens tot de vice-eerste minister en minister van Buitenlandse Zaken over "de toestand in het Midden-Oosten en Afghanistan".
(nr. 1014 – verzonden naar de commissie voor de Buitenlandse Betrekkingen)
4. de heer Filip De Man tot de minister van Binnenlandse Zaken over "de overgang van ex-rijkswachters naar het operationeel kader van de lokale politie".
(nr. 1015 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)
5. mevrouw Simonne Creyf tot de minister van Economie en Wetenschappelijk Onderzoek, belast met het Grootstedenbeleid, over "de malaise in de autoverzekeringen".

1. M. Raymond Langendries au premier ministre sur "le dossier Sabena".
(n° 1012 – sans objet)
2. M. Geert Bourgeois au premier ministre sur "les déclarations de son conseiller en communication et les déclarations et positions de plusieurs membres du gouvernement".
(n° 1013 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)
3. M. Mark Eyskens au vice-premier ministre et ministre des Affaires étrangères sur "la situation au Moyen-Orient et en Afghanistan"
(n° 1014 – renvoi à la commission des Relations extérieures)
4. M. Filip De Man au ministre de l'Intérieur sur "le transfert d'anciens gendarmes au cadre opérationnel de la police fédérale".
(n° 1015 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)
5. Mme Simonne Creyf au ministre de l'Economie et de la Recherche scientifique, chargé de la Politique des grandes villes, sur "le malaise dans le secteur des assurances automobiles".

(nr. 1016 – verzonden naar de commissie voor het Bedrijfsleven, het Wetenschapsbeleid, het Onderwijs, de nationale wetenschappelijke en culturele Instellingen, de Middenstand en de Landbouw)

6. de heer Tony Van Parys tot de eerste minister over "het publiek optreden van zijn communicatie-adviseur".

(nr. 1017 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

7. de heer Hans Bonte tot de minister van Telecommunicatie en Overheidsbedrijven en Participaties, belast met Middenstand, over "de uitvoering van het sociaal begeleidingsplan Sabena".

(nr. 1018 – verzonden naar de plenaire vergadering)

8. de heer Jean Depreter tot de eerste minister over "Sabena".

(nr. 1019 – verzonden naar de plenaire vergadering)

9. de heer Vincent Decroly tot de eerste minister, de vice-eerste minister en minister van Werkgelegenheid en tot de vice-eerste minister en minister van Mobiliteit en Vervoer over "het drama van Sabena en de vroegere en toekomstige verantwoordelijkheid die de regering, als meerderheidsaandeelhouder, draagt ten aanzien van de werknemers die het slachtoffer zijn van haar rampzalige bedrijfsvoering".

(nr. 1020 – verzonden naar de plenaire vergadering)

10. de heer Bart Laeremans tot de minister van Binnenlandse Zaken over "de taalvereisten voor de korpschefs in politiezones met faciliteitengemeenten".

(nr. 1021 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

11. de heer Jean-Jacques Viseur tot de eerste minister over "het dossier Sabena".

(nr. 1022 – verzonden naar de plenaire vergadering)

12. mevrouw Annemie Van de Casteele tot de eerste minister over "het communicatiebeleid van de regering".

(nr. 1023 – verzonden naar de commissie voor de Binnenlandse Zaken, de Algemene Zaken en het Openbaar Ambt)

(n° 1016 – renvoi à la commission de l'Economie, de la Politique scientifique, de l'Education, des Institutions scientifiques et culturelles nationales, des Classes moyennes et de l'Agriculture)

6. M. Tony Van Parys au premier ministre sur "les déclarations publiques de son conseiller en communication".

(n° 1017 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

7. M. Hans Bonte au ministre des Télécommunications et des Entreprises et Participations publiques, chargé des Classes moyennes, sur "l'exécution du plan d'accompagnement à la Sabena".

(n° 1018 – renvoi en séance plénière)

8. M. Jean Depreter au premier ministre sur "la Sabena".

(n° 1019 – renvoi en séance plénière)

9. M. Vincent Decroly au premier ministre, à la vice-première ministre et ministre de l'Emploi et à la vice-première ministre et ministre de la Mobilité et des Transports sur "le drame de la Sabena et les responsabilités passées et futures du gouvernement, actionnaire majoritaire, vis-à-vis des travailleurs victimes de sa gestion catastrophique".

(n° 1020 – renvoi en séance plénière)

10. M. Bart Laeremans au ministre de l'Intérieur sur "les exigences linguistiques auxquelles doivent répondre les chefs de corps dans les zones de police comprenant des communes à facilités".

(n° 1021 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

11. M. Jean-Jacques Viseur au premier ministre sur "le dossier Sabena".

(n° 1022 – renvoi en séance plénière)

12. Mme Annemie Van de Casteele au premier ministre sur "la politique du gouvernement en matière de communication".

(n° 1023 – renvoi à la commission de l'Intérieur, des Affaires générales et de la Fonction publique)

VOORSTELLEN

Toelating tot drukken

1. Wetsvoorstel (de heren Servais Verherstraeten en Daniël Vanpoucke) tot wijziging van artikel 46 van het koninklijk besluit van 25 november 1991 houdende de werkloosheidsreglementering (nr. 1520/1).

PROPOSITIONS

Autorisation d'impression

1. Proposition de loi (MM. Servais Verherstraeten et Daniël Vanpoucke) modifiant l'article 46 de l'arrêté royal du 25 novembre 1991 portant réglementation du chômage (n° 1520/1).

2. Wetsvoorstel (de heer Peter Vanvelthoven en mevrouw Els Haegeman) tot wijziging van artikel 90ter van het Wetboek van Strafvordering (nr. 1522/1).

2. Proposition de loi (M. Peter Vanvelthoven et Mme Els Haegeman) modifiant l'article 90ter du Code d'instruction criminelle (n° 1522/1).

MEDEDELINGEN

SENAAT

Aangenomen wetsontwerpen

Bij brieven van 22 november 2001 meldt de Senaat dat hij in vergadering van die datum de volgende wetsontwerpen heeft aangenomen:

- wetsontwerp tot wijziging van artikel 211 van het Gerechtelijk Wetboek en van de wet van 3 april 1953 betreffende de rechterlijke inrichting wat de plaatsvervangende raadsheren betreft (nr. 1147/3);
- wetsontwerp tot vaststelling van een tijdelijke personeelsformatie van raadsheren ten einde de gerechtelijke achterstand bij de hoven van beroep weg te werken (nr. 1248/9).

Ter kennisgeving

Bij brief van 22 november 2001 zendt de Senaat over, zoals hij het in vergadering van die datum heeft aangenomen, het wetsontwerp betreffende de overdracht van apotheken (nr. 1523/1), waarover de Kamer een beslissing moet nemen binnen een termijn die 60 dagen niet te boven mag gaan overeenkomstig artikel 81 van de Grondwet.

Verzonden naar de commissie voor de Volksgezondheid, het Leefmilieu en de Maatschappelijke Hernieuwing

Evocatie

Bij brieven van 12 november 2001 deelt de Senaat mee dat op 12 november 2001, met toepassing van artikel 78 van de Grondwet, tot evocatie is overgegaan van de volgende wetsontwerpen:

- wetsontwerp ter invoering van een eenmalige bijdrage ten laste van de petroleumsector (nr. 1129/8);
- wetsontwerp houdende wijziging van de wet van 21 maart 1991 betreffende de hervorming van sommige economische overheidsbedrijven (nr. 1422/10).

Ter kennisgeving

REGERING

Ingediende wetsontwerpen

De regering heeft volgende wetsontwerpen ingediend:

COMMUNICATIONS

SENAT

Projets de loi adoptés

Par messages du 22 novembre 2001, le Sénat fait connaître qu'il a adopté en séance de cette date les projets de loi suivants:

- projet de loi modifiant l'article 211 du Code judiciaire et la loi du 3 avril 1953 d'organisation judiciaire en ce qui concerne le cadre des conseillers suppléants (n° 1147/3);
- projet de loi fixant un cadre temporaire de conseillers en vue de résorber l'arriéré judiciaire dans les cours d'appel (n° 1248/9).

Pour information

Par message du 22 novembre 2001, le Sénat transmet, tel qu'il l'a adopté en séance de cette date, le projet de loi relatif à la transmission des officines pharmaceutiques (n° 1523/1) sur lequel la Chambre doit se prononcer dans un délai ne pouvant dépasser 60 jours, conformément à l'article 81 de la Constitution.

Renvoi à la commission de la Santé publique, de l'Environnement et du Renouveau de la Société

Evocation

Par messages du 12 novembre 2001, le Sénat informe de la mise en oeuvre, en application de l'article 78 de la Constitution, le 12 novembre 2001, de l'évocation des projets de loi suivants:

- projet de loi instaurant une cotisation unique à la charge du secteur pétrolier (n° 1129/8);
- projet de loi portant modification de la loi du 21 mars 1991 portant réforme de certaines entreprises publiques économiques (n° 1422/10).

Pour information

GOUVERNEMENT

Dépôt de projets de loi

Le gouvernement a déposé les projets de loi suivants:

- wetsontwerp inzake de verscherping van de controle van veroordeelde gedetineerden die de gevangenis verlaten, inzake de verbetering van de positie van het slachtoffer wanneer de dader de gevangenis verlaat en inzake de optimalisering van de penitentiaire capaciteit (nr. 1521/1) (aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet);

Verzonden naar de commissie voor de Justitie

- wetsontwerp ter regeling van het opstellen van de betalingsbalans en van de externe vermogenspositie van België en houdende wijziging van de besluitwet van 6 oktober 1944 betreffende de wisselcontrole en van verschillende wettelijke bepalingen (nr. 1525/1) (aangelegenheid zoals bedoeld in artikel 78 van de Grondwet) waarvoor de spoedbehandeling door de regering werd gevraagd bij toepassing van artikel 80 van de Grondwet.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

Uitgaven gedaan buiten de begroting

Bij brief van 21 november 2001 zendt de eerste minister, in uitvoering van artikel 44, § 1, lid 2, van de wetten op de Rijkscomptabiliteit, gecoördineerd op 17 juli 1991, exemplaren over van de beraadslaging nr. 3184 door de Ministerraad getroffen betreffende uitgaven gedaan buiten de begroting.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

Algemene uitgavenbegroting 2001

In uitvoering van artikel 15, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Rijkscomptabiliteit zendt de vice-eerste minister en minister van Begroting, Maatschappelijke Integratie en Sociale Economie over:

- bij brief van 19 november 2001, een lijst met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Verkeer en Infrastructuur;
- bij brief van 20 november 2001, een lijst met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Ambtenarenzaken;
- bij brieven van 20 en 21 november 2001, vier lijsten met herverdelingen van basisallocaties betreffende de Federale Politie & Geïntegreerde Werking;
- bij brief van 21 november 2001, een lijst met herverdelingen van basisallocaties betreffende het ministerie van Landbouw en Middenstand.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

ARBITRAGEHOF

- projet de loi relatif au renforcement du contrôle des détenus condamnés, qui quittent la prison, à l'amélioration du statut de la victime quand l'auteur quitte la prison et à l'optimisation de la capacité carcérale (n° 1521/1) (matière visée à l'article 78 de la Constitution);

Renvoi à la commission de la Justice

- projet de loi organisant l'établissement de la balance des paiements et de la position extérieure globale de la Belgique et portant modification de l'arrêté-loi du 6 octobre 1944 relatif au contrôle des changes et de diverses dispositions légales (n° 1525/1) (matière visée à l'article 78 de la Constitution) pour lequel l'urgence a été demandée par le gouvernement, conformément à l'article 80 de la Constitution.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

Dépenses faites en marge du budget

Par lettre du 21 novembre 2001, le premier ministre transmet, en exécution de l'article 44, § 1er, alinéa 2, des lois sur la comptabilité de l'Etat, coordonnées le 17 juillet 1991, des exemplaires de la délibération n° 3184 prise par le Conseil des ministres, relative à des dépenses faites en marge du budget.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

Budget général des dépenses 2001

En exécution de l'article 15, 2ème alinéa, des lois coordonnées sur la comptabilité de l'Etat, le vice-premier ministre et ministre du Budget, de l'Intégration sociale et de l'Economie sociale transmet:

- par lettre du 19 novembre 2001, un bulletin de redistributions d'allocations de base concernant le ministère des Communications et de l'Infrastructure;
- par lettre du 20 novembre 2001, un bulletin de redistributions d'allocations de base concernant le ministère de la Fonction publique;
- par lettres des 20 et 21 novembre 2001, quatre bulletins de redistributions d'allocations de base concernant la Police fédérale & Fonctionnement intégré;
- par lettre du 21 novembre 2001, un bulletin de redistributions d'allocations de base concernant le ministère de l'Agriculture et des Classes moyennes.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

COUR D'ARBITRAGE

Arresten

Met toepassing van artikel 113 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van:

- het arrest nr. 145/2001 uitgesproken op 20 november 2001 over de beroepen tot vernietiging van:

. de organisatieafdeling 11, programma 3, basisallocatie 33.05 en artikel 1, in zoverre het betrekking heeft op die basisallocatie, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 17 juli 1998 houdende de eerste aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Franse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1998, ingesteld door de voorzitter van het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering;

. de organisatieafdeling 11, programma 3, basisallocatie 33.05, en de artikelen 1 en 37, in zoverre zij betrekking hebben op die basisallocatie, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 17 juli 1998 houdende de algemene uitgavenbegroting van de Franse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1999, ingesteld door de voorzitter van het Vlaams Parlement en de Vlaamse Regering;

. de organisatieafdeling 11, programma 3, basisallocatie 33.05 en artikel 1, in zoverre het betrekking heeft op die basisallocatie, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 30 november 1998 houdende de tweede aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Franse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1998, ingesteld door de voorzitter van het Vlaams Parlement;

. de organisatieafdeling 11, programma 3, basisallocatie 33.05, en artikel 1, in zoverre het betrekking heeft op die basisallocatie, van het decreet van de Franse Gemeenschap van 23 december 1999 houdende aanpassing van de algemene uitgavenbegroting van de Franse Gemeenschap voor het begrotingsjaar 1999, ingesteld door de Vlaamse Regering;

(rolnummers: 1971, 1972, 2006 en 2015)

- het arrest nr. 146/2001 uitgesproken op 20 november 2001 over het beroep tot vernietiging van de artikelen 2, 2°, 3, 4 en 5 van de wet van 3 december 1999 betreffende steunmaatregelen ten gunste van landbouwbedrijven getroffen door de dioxinecrisis, ingesteld door de VZW Nationale Federatie der Fabrikanten van Vleeswaren en Vleesconserven;

(rolnummer: 1979)

Arrêts

En application de l'article 113 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie:

- l'arrêt n° 145/2001 rendu le 20 novembre 2001 concernant les recours en annulation de:

. la division organique 11, programme 3, allocation de base 33.05, et de l'article 1er, en tant qu'il porte sur cette allocation de base, du décret de la Communauté française du 17 juillet 1998 contenant le premier ajustement du budget général des dépenses de la Communauté française pour l'année budgétaire 1998, introduit par le président du Parlement flamand et le Gouvernement flamand;

. la division organique 11, programme 3, allocation de base 33.05, et des articles 1er et 37, en tant qu'ils portent sur cette allocation de base, du décret de la Communauté française du 17 juillet 1998 contenant le budget général des dépenses de la Communauté française pour l'année budgétaire 1999, introduits par le président du Parlement flamand et le Gouvernement flamand;

. la division organique 11, programme 3, allocation de base 33.05, et de l'article 1er, en tant qu'il porte sur cette allocation de base, du décret de la Communauté française du 30 novembre 1998 contenant le deuxième ajustement du budget général des dépenses de la Communauté française pour l'année budgétaire 1998, introduit par le président du Parlement flamand;

. la division organique 11, programme 3, allocation de base 33.05 et de l'article 1er, en tant qu'il porte sur cette allocation de base, du décret de la Communauté française du 23 décembre 1999 contenant l'ajustement du budget général des dépenses de la Communauté française pour l'année budgétaire 1999, introduit par le Gouvernement flamand;

(n^{os} du rôle: 1971, 1972, 2006 et 2015)

- l'arrêt n° 146/2001 rendu le 20 novembre 2001 concernant le recours en annulation des articles 2, 2°, 3, 4 et 5 de la loi du 3 décembre 1999 relative à des mesures d'aide en faveur d'entreprises agricoles touchées par la crise de la dioxine, introduit par l'ASBL Fédération nationale des fabricants de produits et conserves de viandes;

(n° du rôle: 1979)

- het arrest nr. 147/2001 uitgesproken op 20 november 2001 betreffende de prejudiciële vraag over artikel 4, § 1, van de wet van 1 juli 1956 betreffende de verplichte aansprakelijkheidsverzekering inzake motorrijtuigen, vóór de opheffing ervan bij de wet van 21 november 1989, gesteld door het hof van beroep te Antwerpen bij arrest van 14 juni 2000 inzake de Onderlinge Maatschappij der Openbare Besturen (OMOB) en anderen tegen de Landsbond der Christelijke Mutualiteiten en anderen;

(rolnummer: 1983)

- het arrest nr. 148/2001 uitgesproken op 20 november 2001 betreffende de prejudiciële vragen over artikel 1 van de organieke wet van 8 juli 1976 betreffende de openbare centra voor maatschappelijk welzijn en artikel 57, § 2, van dezelfde wet, zoals gewijzigd bij artikel 65 van de wet van 15 juli 1996, gesteld door de arbeidsrechtbank te Antwerpen bij vonnis van 14 juni 2000 inzake M. Bairamovski en M. Memed tegen het OCMW van Antwerpen;

(rolnummer: 1986)

- het arrest nr. 149/2001 uitgesproken op 20 november 2001 over de prejudiciële vraag betreffende artikel 58 van het Strafwetboek, gesteld door de politierechtbank te Namen bij vonnis van 16 november 2000 inzake het openbaar ministerie tegen E. Warnant.

(rolnummer: 2077)

Ter kennisgeving

Prejudiciële vraag

Met toepassing van artikel 77 van de bijzondere wet van 6 januari 1989 op het Arbitragehof geeft de griffier van het Arbitragehof kennis van de prejudiciële vraag betreffende de artikelen 52, 4°, en 53, 12°, van het Wetboek van de inkomstenbelastingen 1992, gesteld door het hof van beroep te Gent bij arrest van 11 oktober 2001 inzake P. Maudens tegen de Belgische Staat.

(rolnummer: 2278)

Ter kennisgeving

REKENHOF

Beslissing van de Ministerraad

- l'arrêt n° 147/2001 rendu le 20 novembre 2001 relatif à la question préjudicielle concernant l'article 4, § 1er, de la loi du 1er juillet 1956 relative à l'assurance obligatoire de la responsabilité civile en matière de véhicules automoteurs, avant son abrogation par la loi du 21 novembre 1989, posée par la cour d'appel d'Anvers par arrêt du 14 juin 2000 en cause de la Société mutuelle des administrations publiques (SMAP) et autres contre l'Alliance nationale des mutualités chrétiennes et autres;

(n° du rôle: 1983)

- l'arrêt n° 148/2001 rendu le 20 novembre 2001 relatif aux questions préjudicielles concernant l'article 1er de la loi du 8 juillet 1976 organique des centres publics d'aide sociale et l'article 57, § 2, de la même loi, modifié par l'article 65 de la loi du 15 juillet 1996, posées par le tribunal du travail d'Anvers par jugement du 14 juin 2000 en cause de M. Bairamovski et M. Memed contre le CPAS d'Anvers;

(n° du rôle: 1986)

- l'arrêt n° 149/2001 rendu le 20 novembre 2001 concernant la question préjudicielle relative à l'article 58 du Code pénal, posée par le tribunal de police de Namur par jugement du 16 novembre 2000 en cause du ministère public contre E. Warnant.

(n° du rôle: 2077)

Pour information

Question préjudicielle

En application de l'article 77 de la loi spéciale du 6 janvier 1989 sur la Cour d'arbitrage, le greffier de la Cour d'arbitrage notifie la question préjudicielle concernant les articles 52, 4° et 53, 12°, du Code des impôts sur les revenus 1992, posée par la cour d'appel de Gand par arrêt du 11 octobre 2001 en cause de P. Maudens contre l'Etat belge.

(n° du rôle: 2278)

Pour information

COUR DES COMPTES

Délibération du Conseil des ministres

Bij brief van 21 november 2001 zendt de eerste voorzitter van het Rekenhof, ter uitvoering van de artikelen 14 en 17 van de organieke wet van 29 oktober 1846, samen met een uiteenzetting, een afschrift over van de beslissing nr. 308 die de Ministerraad op 7 september 2001 heeft genomen in verband met het geschil tussen zijn College en de minister van Pensioenen met betrekking tot het rustpensioen van mevrouw Alice Philippe, gewezen lerares beroepspraktijk en technische vakken in het vrij gesubsidieerd aanvullend onderwijs.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

Boek van opmerkingen

In uitvoering van artikel 180 van de Grondwet heeft het Rekenhof het deel I van het 158e boek van opmerkingen overgezonden.

Ingediend ter griffie en in de bibliotheek en verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

Amortisatiekas

Bij brief van 21 november 2001 zendt de eerste voorzitter van het Rekenhof, overeenkomstig de bepalingen van artikel 8 van de wet van 2 augustus 1955, de beheersrekening van de Amortisatiekas voor het jaar 2000 over.

Ingediend ter griffie, in de bibliotheek en verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

JAARVERSLAGEN

Informatie- en Adviescentrum inzake schadelijke sektarische organisaties

Bij brief van 21 november 2001 zendt de voorzitter van het Informatie- en Adviescentrum inzake schadelijke sektarische organisaties, overeenkomstig artikel 11 van de wet van 2 juni 1998 houdende oprichting van een Informatie- en Adviescentrum inzake de schadelijke sektarische organisaties en van een Administratieve coördinatiecel inzake de strijd tegen schadelijke sektarische organisaties, het tweejaarlijks verslag (jaargang 1999-2000) van het Informatie- en Adviescentrum inzake schadelijke sektarische organisaties over.

Ingediend ter griffie, in de bibliotheek en verzonden naar de commissie voor de Justitie

Commissie voor het Bank- en Financiewezen

Par lettre du 21 novembre 2001, le premier président de la Cour des comptes transmet, en exécution des articles 14 et 17 de la loi organique du 29 octobre 1846, un exposé ainsi qu'une ampliation de la délibération n° 308 prise par le Conseil des ministres le 7 septembre 2001, au sujet du différend survenu entre son Collège et le ministre des Pensions concernant la pension de retraite de Mme Alice Philippe, ancien professeur de pratique professionnelle et de cours technique dans l'enseignement professionnel secondaire complémentaire libre subventionné.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget

Cahier d'observations

En exécution de l'article 180 de la Constitution, la Cour des comptes a transmis le fascicule Ier de son 158ème cahier d'observations.

Dépôt au greffe et à la bibliothèque et renvoi à la commission des Finances et du Budget

Caisse d'amortissement

Par lettre du 21 novembre 2001, le premier président de la Cour des comptes transmet, conformément à l'article 8 de la loi du 2 août 1955, le compte de gestion de la Caisse d'amortissement pour l'année 2000.

Dépôt au greffe, à la bibliothèque et renvoi à la commission des Finances et du Budget

RAPPORTS ANNUELS

Centre d'Information et d'Avis sur les organisations sectaires nuisibles

Par lettre du 21 novembre 2001, le président du Centre d'Information et d'Avis sur les organisations sectaires nuisibles transmet, conformément à l'article 11 de la loi du 2 juin 1998 portant création d'un Centre d'Information et d'Avis sur les organisations sectaires nuisibles et d'une Cellule administrative de Coordination de la lutte contre les organisations sectaires nuisibles, le rapport bisannuel (années 1999-2000) du Centre d'Information et d'Avis sur les organisations sectaires nuisibles.

Dépôt au greffe, à la bibliothèque et renvoi à la commission de la Justice

Commission bancaire et financière

Bij brief van 22 november 2001 zendt de voorzitter van de Commissie voor het Bank- en Financiewezen het verslag (N) betreffende de werkzaamheden van de Commissie tijdens de periode van 1 juli 2000 tot 30 juni 2001 over.

Verzonden naar de commissie voor de Financiën en de Begroting

Par lettre du 22 novembre 2001, le président de la Commission bancaire et financière transmet le rapport (N) relatif aux activités de la Commission au cours de la période allant du 1er juillet 2000 au 30 juin 2001.

Renvoi à la commission des Finances et du Budget